

Κ Ε Κ Ρ Ο Ψ

ΕΥΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΙΡΩ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΕΝΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Β'.

15 Φεβρουαρίου 1877.

ΦΥΛΛ. ΚΒ'.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, ΤΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΥ
ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΨΥΧΑΓΩΓΙΟΥ

τοῦ ἐν Καίρῳ Ἑλληνικοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ
Συλλόγου «*Η ΕΝΟΤΗΣ*».

Α'.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

ΑΡΘΡΟΝ 1.

Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Συλλόγου συναπαρτίζεται ἐκ συγγραμμάτων πάσης γλώσσης καὶ ὕλης, πλουτιζομένη ἀδιακόπως διὰ βιβλίων α) ἐγκρινομένων καὶ ἀγοραζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου κατ' ἀναλογίαν τῶν πόρων αὐτοῦ καὶ β') δωρουμένων τῷ Συλλόγῳ παρ' οἰοῦδήποτε φιλομούσου.

ΑΡΘΡΟΝ 2.

Εἰδικὸς Ἐπιμελητὴς, διοριζόμενος ὑπὸ

τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐκ τῶν ἐν Καίρῳ διαμενόντων τακτικῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, παραλαμβάνει, τοποθετεῖ καὶ προφυλάσσει ἀπὸ πάσης βλάβης τὰ εἰς τὴν Βιβλιοθήκην ἐκάστοτε εἰσερχόμενα βιβλία.

ΑΡΘΡΟΝ 3.

Πᾶν βιβλίον, εἰσερχόμενον εἰς τὴν Βιβλιοθήκην, ἐγγράφεται ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ ἐν ἐπὶ τούτῳ εὔρετηρίῳ, φέροντι στήλας πρὸς ἐγγραφήν τοῦ αὐξοντος ἀριθμοῦ, τοῦ εἶδους τοῦ βιβλίου, τῆς γλώσσης εἰς ἣν εἶναι γεγραμμένον, τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἀγορᾶς αὐτοῦ, ἢ τοῦ ὀνόματος τοῦ δωρητοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 4.

Μετὰ τοῦτο ὁ Ἐπιμελητὴς, ἀναγράφων ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τοῦ βιβλίου τὸν αὐξοντα ἀριθμὸν, τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς ἢ τὸ ὄνομα τοῦ δωρητοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπιτιθεὶς τὴν σφραγίδα τοῦ Συλλόγου, ἀποτίθησιν αὐτὸ εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ἀφ' οὗ

ἐπικολληθήσῃ ἔξωθεν τεμάχιον χάρτου, ἐφ' οὗ ἐπιγράφει ἄνω μὲν τὸν αὐξῶντα τοῦ βιβλίου ἀριθμὸν, κάτωθεν δὲ τὸν τοῦ καταλόγου τῆς ταξινομήσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 5.

Ὁ Ἐπιμελητὴς προτείνει ἐκάστοτε εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ ζητεῖ τὴν ἐγκρισιν αὐτοῦ πρὸς βιβλιοδέτησιν τῶν σπουδαίων, καὶ, ἀπολύτου αὐτῆς ἀνάγκην ἐχόντων, βιβλίων.

ΑΡΘΡΟΝ 6.

Ἡ Βιβλιοθήκη εἶναι προσιτή·

α) Πρὸς πάντα τὰ μέλη καὶ τοὺς συνδρομητὰς τοῦ Συλλόγου· β) πρὸς πάντα λόγιον, ἐπιστήμονα καλλιτέχνην, ἔμπορον κτλ. διατρίβοντα προσωρινῶς ἐν Καίρῳ, καὶ παρουσιαζόμενον πρὸς τὸν Ἐπιμελητὴν ὑφ' ἑνὸς τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου.

ΑΡΘΡΟΝ 7.

Ἡ Βιβλιοθήκη εἶναι ἀνοικτὴ καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 10 πρῶνῆς μέχρι τῆς 8 ἑσπερινῆς ὥρας.

ΑΡΘΡΟΝ 8.

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν βιβλίων γίνεται μόνον ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἀναγνωστηρίου μετὰ πάσης προσοχῆς, ἵνα μὴ ταῦτα βλάβονται. Οὐδέποτε δὲ καὶ οὐδενὶ ἐπιτρέπεται ἢ κατ' οἶκον παραλαβὴ βιβλίων ἐκ τῆς βιβλιοθήκης.

ΑΡΘΡΟΝ 9

Πᾶσα βλάβη, ἣτις ἤθελε προσγείνη εἰς βιβλίον ὑπὸ τινος, ἐπιβαρύνει αὐτὸν δι' ἀντικαταστάσεως ἢ χρηματικῆς ἀποζημιώσεως αὐτοῦ ἢ καὶ τοῦ ὄλου σώ-

ματος, ἂν τὸ βιβλίον ἀνήκει εἰς σύγγραμμα πολύτομον.

Β'.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ.

ΑΡΘΡΟΝ 10.

Εἰς τὸ Ἀναγνωστήριον εἰσάγονται καὶ ἐκτίθενται πρὸς ἀνάγνωσιν

α) Πάντα τὰ φύλλα ἐλληνικῶν ἢ ἀλλογλώσσων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων, ὅσα προέρχονται ἐξ ἀνταλλαγῆς τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου καὶ

β) Πάντα ὅσα τοιαῦτα τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου ἐγκρίνει καὶ προσπορίζει τῷ Ἀναγνωστηρίῳ δι' ἐνιαυσίου συνδρομῆς τοῦ Συλλόγου.

ΑΡΘΡΟΝ 11.

Ὁ παρὰ τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου διοριζόμενος ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν Ἐφορος τοῦ Συλλόγου θέλει ἐπιμελεῖσθαι καὶ τὰ τοῦ Ἀναγνωστηρίου, φροντίζων περὶ τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως.

ΑΡΘΡΟΝ 12.

Τὰ φύλλα τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν μένουσιν ἐκτεθειμένα ἐπὶ τῆς τραπέζης ἄχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ ἐπομένου ἀριθμοῦ, ὅτε παραδίδονται πρὸς τὸν Ἐπιμελητὴν τῆς Βιβλιοθήκης, ὅστις εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους φροντίζει περὶ τῆς συνδέσεως τῶν φύλλων ἐκάστης ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ εἰς τόμον, ἐγγραφόμενον τότε ἐν τῷ εὔρετηρίῳ τῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἀποτιθέμενον ἐν αὐτῇ.

ΑΡΘΡΟΝ 13.

Τὸ Ἀναγνωστήριον εἶναι προσιτόν·

α) Εἰς πάντα τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου καὶ εἰς τὰ ἀνωτέρας τῶν 10 ἐτῶν ἡλικίας τέκνα αὐτῶν.

β) Εἰς τοὺς συνδρομητὰς αὐτοῦ, καὶ

γ) Εἰς πάντα λόγιον, ἐπιστήμονα, καλλιτέχνην, ἔμπορον κτλ. διατρίβοντα προσωρινῶς ἐν Καίρῳ καὶ παρουσιαζόμενον πρὸς τὸν Ἐφορον τοῦ Συλλόγου ὑπὸ τινος τῶν μελῶν αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 14.

Τὸ Ἀναγνωστήριον εἶναι ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς πρωίας μέχρι τῆς 10 ὥρας τῆς νυκτὸς ἀδιακόπως. Μένει δὲ κεκλεισμένον, διαρκουσῶν τῶν γενικῶν Συνελεύσεων τοῦ Συλλόγου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ὁμιλιῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 15.

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων γίνεται μόνον ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἀναγνωστηρίου καὶ ἐν τῷ ἐξώστῃ τοῦ Καταστήματος. Οὐδέποτε δὲ καὶ οὐδενὶ ἐπιτρέπεται ἢ ἐκ τοῦ Καταστήματος ἐξαγωγή φύλλου τινος, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλεισμοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Ἀναγνωστηρίου ἐπὶ ἓνα μὲν μῆνα διὰ πρώτην φορὰν, ἐπὶ ἕξ δὲ μῆνας ἐν ὑποτροπῇ.

ΑΡΘΡΟΝ 16.

Πᾶσα καταστροφή ἢ ὑπερβολικὴ βλάβη φύλλου τινος ἐκ τῶν ἐν τῷ Ἀναγνωστηρίῳ ἐπιβαρύνει τὸν ἐπενεγκόντα αὐτὴν δι' ἀποζημιώσεως δύο μὲν φράγκων δι' ἕκαστον φύλλον ἐφημερίδος, ὀλοκλήρου δὲ τῆς ἐτησίας συνδρομῆς δι' ἕκαστον φυλλάδιον περιοδικοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 17.

Πᾶς εἰσερχόμενος καὶ διαμένων ἐν

τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἀναγνωστηρίου ὀφείλει νὰ προσφέρηται κοσμίως καὶ ἀθορόβως, τρητῶν ἀκριβῶς τὴν εἰς τοιοῦτο μέρος ἐμπρέπουσαν τάξιν, καὶ ἀπεχόμενος πάσης μεγαλοφώνου συνδιαλέξεως ἢ παντός ὅ,τι δύναται νὰ ταραξῇ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἄλλων

ΑΡΘΡΟΝ 18.

Ἀπαγόρευται αὐστηρῶς τὸ καπνίζειν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἀναγνωστηρίου· μόνον δ' εἰς τὸν ἐξώστην τοῦ Καταστήματος ἐπιτρέπεται τὸ κάπνισμα κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ὡς καὶ ἡ λήψις καφέ ἢ ἄλλων ἀναψυκτικῶν ποτῶν.

Γ'.

ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

ΑΡΘΡΟΝ 19.

Εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Συλλόγου ἀποτίθενται, μόνον ἐκ δωρεῶν ἢ ἐξ ἀνταλλαγῆς προερχόμενα·

α) Ἀρχαιότητες παντὸς εἶδους, πάσης ἐποχῆς καὶ παντὸς ἔθνους.

β) Ἀντικείμενα Φυσικῆς Ἱστορίας παντὸς εἶδους (γεωλογικὰ, ὄρυκτολογικὰ, βοτανικὰ, ζωολογικὰ, ἀνθρωπολογικὰ κτλ.) καὶ πάσης χώρας.

γ) Ἀντικείμενα ἐθνολογικὰ, (ὄπλα, σκεύη, κοσμήματα κτλ.) παντὸς ἔθνους καὶ πάσης ἐποχῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 20.

Εἰδικὸς τοῦ Μουσείου Ἐπιμελητὴς, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκ τῶν ἐν Καίρῳ τακτικῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, παραλαμβάνει τὰ ἐκάστοτε εἰσαγόμενα εἰς τὸ Μουσεῖον ἀν-

τικείμενα, καταγράφει αὐτὰ ἐν εὐρετηρίῳ ὑπ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν, σημειῶν τὸ ποῖόν αὐτῶν καὶ τὸν δωρητὴν· κατόπι ταξινομεῖ ταῦτα κατ' εἶδος, καὶ τὰ τοποθετεῖ εἰς τὰς οἰκείας θέσεις, ἐπικολλῶν χαρτίον, φέρον τὸν ἀριθμὸν τοῦ εὐρετηρίου καὶ τοῦ καταλόγου τῆς ταξινομήσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 21.

Τὸ Μουσεῖον εἶναι προσιτὸν πᾶσι τοῖς ἐν τῷ Ἀναγνωστηρίῳ οὔσι δεκτοῖς. Οὗτοι δὲ δύνανται νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰ ἐν αὐτῷ μόνον διὰ τῶν ὑέλων τῶν ἐρμαρίων. Εἰς ἐξαιρετικὰς δὲ περιπτώσεις καὶ μόνον ὑπ' ἀνδρῶν λογίων καὶ εἰδημόνων δύναται νὰ γείνη ἔρευνα ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἀντικειμένων μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰδικοῦ τοῦ Μουσείου Ἐπιμελητοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 22.

Ὁ Ἐπιμελητὴς τοῦ Μουσείου δύναται ν' ἀνταλλάσῃ διπλᾶ ἐν αὐτῷ ἀντικείμενα ἀντὶ ἄλλων, μὴ εὐρισκομένων ἐν αὐτῷ, φροντίζων πάντοτε νὰ ἐνεργῇ τὰς ἀνταλλαγὰς πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Μουσείου καὶ μᾶλλον μετ' ὠφελείας αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 23.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου δύναται κατὰ καιροὺς νὰ ψηφίζῃ τὴν εἰς Ἀθήνας ἀποστολὴν διὰ τὰ αὐτόθι σχετικὰ ἐκάστῳ εἶδει ἐθνικὰ Μουσεῖα, ὅσα ἂν ἐγκρίνη τεμάχια, ἐπιστημονικὸν παρέχοντα ἐνδιαφέρον.

Δ'.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΟΝ.

ΑΡΘΡΟΝ 24.

Ἰδιαιτέρον δωμάτιον τοῦ καταστήματος τοῦ Συλλόγου ὀρίζεται εἰς ἀναψυχὴν καὶ διασκέδασιν τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου.

ΑΡΘΡΟΝ 25.

Τὸ Ψυχαγωγίον τοῦ Συλλόγου εἶναι προσιτὸν μόνον τοῖς ἐν τῷ Ἀναγνωστηρίῳ αὐτοῦ οὔσι δεκτοῖς, κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 26.

Ἐν αὐτῷ ἐπιτρέπεται ἢ ἀνευ θορύβου συνδιάλεξις, ἢ λήψις παντὸς εὐαρέστου ποτοῦ ἢ γλυκύσματος, τὸ κάπνισμα καὶ τὸ πρὸς ἀπλήν διασκέδασιν παίγιον τοῦ σατρικίου, τῶν πεσσῶν (δάμας), τοῦ ἀβακίου (ταβλίου) καὶ τῆς σκαριφίας (δομινοῦ).

ΑΡΘΡΟΝ 27.

Ἀπαγορεύεται ἐντελῶς πᾶν παίγιον ἐν τῷ Ψυχαγωγίῳ, διαρκουσῶν γενικῶν Συνελεύσεων τοῦ Συλλόγου, ὀμιλιῶν ἢ ἄλλων τελετῶν αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 28.

Τὸ Ψυχαγωγίον ὑπόκειται μὲν εἰς τὴν ἄμεσον ἐποπτεῖαν τοῦ Ἐφόρου τοῦ Συλλόγου, ὑπηρετεῖται δὲ, καθαρίζεται καὶ φωτίζεται ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τοῦ ἐγκρίσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀναλαμβάνοντος τὴν προμήθειαν τῶν ἐν αὐτῷ καταναλισκομένων ποτῶν καὶ ἡδυσμάτων εἰς τιμὰς ὀρισμένας διὰ διατιμήσεως, ἐν αὐτῷ ἀνηρτημένης.

ΑΡΘΡΟΝ 29.

Τὸ Ψυχαγωγίον μένει διαρκῶς ἀνοι-

κτὸν ἀπὸ πρωΐας μέχρι μεσονυκτίου.

Ε'.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

ΑΡΘΡΟΝ 30.

Ὅστις τῶν φοιτῶντων ἐν τῷ Ἀναγνωστηρίῳ καὶ τῷ Ψυχαγωγίῳ, πρῶτος προσβάλλει διὰ λόγων ὑβριστικῶν ἄλλον τινα, ἔστω καὶ ἀφορμὴν ἔλλογον πρὸς τοῦτο λαβὼν, καταδικάζεται εἰς πρόστιμον, ὑπὲρ τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Συλλόγου εἰσπραττόμενον, 25 φράγκων καὶ εἰς ἀποκλεισμὸν ἀπὸ τούτων ἐπὶ ἓνα μῆνα· ἐν ὑποτροπῇ δὲ εἰς τὸ διπλάσιον τῆς ποινῆς ταύτης.

ΑΡΘΡΟΝ 31.

Ὅστις πρῶτος ἐπιθέσῃ χεῖρα κατ' ἄλλου ἐν τῷ Ἀναγνωστηρίῳ ἢ τῷ Ψυχαγωγίῳ, ἔστω καὶ λαβὼν ἀφορμὴν πρὸς τοῦτο, καταδικάζεται εἰς 100 φράγκων πρόστιμον, ὑπὲρ τῆς Βιβλιοθήκης εἰσπραττόμενον, καὶ εἰς ἐξάμηνον ἐξ αὐτῶν ἀποκλεισμὸν, ἐν ὑποτροπῇ δ' ἀποβάλλεται τοῦ τε Ἀναγνωστηρίου καὶ τοῦ Ψυχαγωγίου ὀριστικῶς.

ΑΡΘΡΟΝ 32.

Περὶ πάσης παραβάσεως τῶν ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ ὀρισμένων ἀποφασίξει, μετὰ προηγουμένην λεπτομερῆ ἔρευναν καὶ συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, κατ' ἀναφορὰν τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Βιβλιοθήκης ἢ τοῦ Ἐφόρου τοῦ Συλλόγου, ἢ τοῦ προσβληθέντος ἀτόμου, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἐπιβάλλον καὶ τὰς ὀρισμένας ποινάς.

ΑΡΘΡΟΝ 33.

Ὁ οὕτω καταδικασθεὶς δύναται νὰ ἐκ-

καλέσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐνώπιον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Συλλόγου, ἀφ' οὗ πρῶτον καταθέσῃ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Συλλόγου 25 φρ. ὡς παράβολον, ἄτινα, καὶ ἂν ἀπαλλαγῇ τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς, κρατοῦνται πρὸς ὄφελος τῆς Βιβλιοθήκης.

ΑΡΘΡΟΝ ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟΝ.

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς συνεζητήθη καὶ ἐπεκυρώθη ἐν τῇ τῆς 19 Ἰανουαρίου συνεδριάσει τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου.

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
ΣΤ. ΚΑΨΑΜΠΕΛΗΣ.

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Δ'.

ΗΡΩΔΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΔΙΧΡΟΝΩΝ.

Καθόλου τὰ τρία δίχρονα ἐκ συναλοιφῆς ἐκτείνεσθαι θέλει· ἀέκων ἄκων, κρέα κρέα, κέρα· εἰ μῆτι ἀποκοπὴν τινα δεῖξεται τῆς τα συλλαβῆς, τοῦ κέρατα κέρα καὶ κρέατα κρέα συνεσταλμένον ἐστὶ τὸ δίχρονον· Θέτιι Θέτι· «Πάντα Θέτι καλλιπ.λοκάμω» μῆτιι μῆτι· «μῆτιω' ἠνίοχος ἠνίοχοιο περιγίνεται» ἰσρέυς ἰσρέυς, βότρυες βότρυς, νέκυες νέκυς.

Πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον ἀπαθὲς εἰς ν λήγον, ἢ εἰς ρ, ἢ εἰς σ, εἴτε θηλυκόν, εἴτε ἀρσενικόν, εἴτε οὐδέτερον ἀπαρασχημάτιστον ἀρσενικῶ, εἰ ἔχει δίχρονον, ἐκτείνειν αὐτὸ θέλει.

Πῶς ἔχει τὸ πᾶν, πᾶς, γραῦς, κρᾶς, κῦς, λῦς, σῦς, δρῦς, πῦρ, ψᾶρ, κᾶρ· διότι τὸ τίς σημειούμεθα συστελλόμενον τὸ ι· τὸ δὲ στᾶδα λίμνην, ἢ κλᾶδα χρύσειον καρπὸν οὐχ ἔξει τινὰ ἐξείαν· στᾶς ἢ κλᾶς μεταπλασμοὶ γὰρ

είσι· τὸ «ἐξ ὄρων ἐπὶ κάρ»· κατὰ πάθος, ἀπὸ γὰρ τοῦ κάρη κατ' ἀποκοπὴν τοῦ η γέγονε.

Πᾶν εἰς αὐτὸν λήγον ἀρσενικὸν ἐπ' εὐθείας, ἐκτείνεσθαι θέλει· Παιάν, Τιτάν, Ἀλκμάν, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Πᾶν εἰς αὐτὸν ἀρσενικὸν βαρύτερον ἐπ' εὐθείας, ἐκτείνεσθαι θέλει, εἴτε ὄνομα, εἴτε μετοχή. Αἴας, Θέας, Δρύας, Βίας, λέξας, γράψας, ποιήσας, διὸ σημειούμεθα ποιητικῶς τὸ λάας ἀναιδῆς, καὶ μέγας ἐπίθετον, τὸ «δῶρον σέξυστῶ μέμεινεν Αἴας», καὶ ὅσα τοιαῦτα κατὰ πάθος· «λύσας ἀνίκτω πέδησιν».

Τὰ εἰς αὐτὸν δέξυτον ὀνόματα δισύλλαβα, διὰ τοῦ ὄρος κλινόμενα, συστέλλεσθαι θέλει. Ἄρκας, φυγὰς, ἐθῆς, πολυδεϊράς.

Τὰ εἰς αὐτὸν περισπώμενα ἀναγκαιῶς ἔχει τὸ α μακρόν· ἀλλᾶς, ἥρας, βορῆας, πελεκάς.

Τὰ εἰς αὐτὸν λήγοντα οὐδέτερα καὶ βαρύνεται καὶ συστέλλει τὸ α' κρέας, τέρας, δέπας, κέρως, πέρας.

Τὰ εἰς αὐτὸν λήγοντα καὶ ἐκτείνει τὸ α, καὶ συστέλλει· ὅσα μὲν οὖν, δισύλλαβα ὄντα, ἔχει πρὸ τέλους μὴ φύσει μακρὰν, ἀλλ' ἢ βραχεῖαν, ἢ θέσει μακρὰν, ἀδιάφορον ἔχει τὸν χρόνον τοῦ α' κόλαξ, κόραξ, φύλαξ, ἀναξ, βόραξ, νέαξ, ὄμφαξ, φόρταξ, εἰ κέν τοι ἢ πρὸ τέλους φύσει μακρὰ εἴη. εἰ δὲ ἢ τελευταία συστέλλοιτο, γένος θηλυκὸν ὄραται· πίδαξ, κλίμαξ, λείμαξ, βόλαξ· διὸ καὶ τὸ μείραξ, ἐπὶ θηλυκοῦ τιθέμενον, εὖ ἂν ἔχει· ὡς ἐνοῶ δὲ, ἔσθ' ὅτε οἱ κωμικοὶ καὶ ἀρσενικῶ γένει τὴν σύνταξιν ποιοῦνται· ἀλλ' εἰκὸς αὐτοῖς θηλυκῆ προσηγορίᾳ σκώπτειν τοὺς πασχητιῶντας· ὅσα μὲν τοι ἔχει τὴν πρὸ τέλους φύσει μακρὰν, ἀρσενικὰ ὄντα, καὶ τὸ α θέλει ἔχει ἐκτεταμένον· ὡς ἔχει τὸ Φαίαξ, θώραξ, οἶαξ, πλούταξ, βώμαξ, νόδαξ. Σημειούμεθα τὸ Γύναξ (1) καὶ

Γύλαξ, ἔχοντα φύσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν, καὶ συστέλλοντα τὸ α' εἰσι δὲ τὰ αὐτὰ ὀνόματα κύρια· καὶ σ α ὕ λ α ξ φασὶ δὲ εἶναι τοῦτο ὄσπρον, καὶ τὸ καύ[κ]αξ διαφορούμενον· τοῦτο γὰρ ποτὲ μὲν συστέλλει τὸ α, ποτὲ δὲ ἐκτείνει αὐτὸ, ἐς δὲ ὄρνειον. Τὰ μέντοι ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἐκτείνει τὸ α, μὴ ὄντα σύνθετα· ἰέραξ, ἐπιδούραξ, θοροβόιλλαξ· τὰ δὲ σύνθετα βαρύτερα καὶ τὸν τῶν ἀπλῶν χρόνον φυλάττουσιν· ἀρχανοφάιαξ, ἰππώναξ, ἀρχαίναξ, ἐριβόλαξ, πολυπήδαξ. Τὰ δὲ δέξυτον σύνθετα συστέλλει τὸ α διασπάξ, φλεβαριπάξ. Τὰ μέντοι μονοσύλλαβα, θηλυκὰ μένοντα, θέλει συστέλλει τὸ α' σ τ ᾶ ξ, οὕτως ὁ κύων παρὰ Πέρσαις, κλάξ, πλάξ, γλάξ, δράξ· ἢ δὲ ῥάξ ἐκτέταται· τὰ δὲ ἐκτείνοντα τὸ α ἀρσενικὰ ἐστὶ· βλάξ, κράξ, πτάξ, καὶ τὸ Πράξ ἱστορεῖται μὲν ἐκτείνεσθαι, ἐγένετο δὲ Ἀχιλλέως ἀπόγονος, ἔνθεν οἱ Πράξες, συστέλλεται δ' ἔσθ' ὅτε τὸ α.

Τὰ εἰς αὐτὸν μονοσύλλαβα συστέλλει τὸ ι, ἔχοντα δύο σύμφωνα πρὸ τοῦ ι· στίξ, φριξ, τὸ μέντοι ἴξ καὶ φίξ ἐκτείνεται.

Τὰ μέντοι εἰς αὐτὸν λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, πάντα συστέλλει τὸ ι' ἐπὶ μέντοι γενικῆ πῆ μὲν φυλλάττει τὸ ι συνεσταλμένον, πῆ δὲ ἐκτείνει· καὶ φασὶ τήρησιν τινα εἶναι τοιαύτην· ὡς τὰ ἔχοντα πρὸ τοῦ τέλους μακρόν, ἔχει ἐν τῇ γενικῇ ἐκτεταμένον τὸ ι· Φοίνιξ, πέμφιξ, χαίνιξ, τέπτιξ, βέβριξ, σκάνδιξ, πέρδιξ, χοίνιξ. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Ἀσκαλωνίτης φησὶν, ὡς τῆς πέρδικος καὶ χοίνικος γενικῆς ἢ μέση συστέλλεται, πεισθεὶς Ἀριστοφάνει τῷ γραμματικῷ καὶ τοῖς οὕτω χρησαμένοις ποιηταῖς διὰ τὸ μέτρον· ἀλλὰ ταῦτα διὰ τὸ μέτρον ἐγένετο· ἐστὶ δὲ τὰ αὐθιμὲν λέξιν, μὴ ὑπάρχουσαν ἐν τοῖς λεξικοῖς, σημειοῦμεν δι' ἀραιῶν χαρακτήρων.

(1) Πᾶσιν ἐν εἶδει παραδείγματος παρατι-

τὰ ἐκεῖνα ἐκτεταμένα πολλάκις· τὸ μέντοι Θρηϊκὸς καὶ Θρηϊκός, καὶ κατὰ συναλοιφὴν Θρηϊκός, τὸ δὲ ἤλιξ, συνεξήλθε τοῖς ἔχουσι τὸ λ πρὸ τοῦ ι· γόλικος, ἤλικος, χάλικος, κύλικος, τὸ σύμμιγος σύνθετόν ἐστι.

Τὰ εἰς αὐτὸν μονοσύλλαβα συστέλλει τὸ υ' τρῦξ, φῦξ, πτῦξ, στῦξ· χρόνος ὁ αὐτὸς καὶ ἐπὶ γενικῆς.

Τὰ εἰς αὐτὸν δισύλλαβα, καὶ αὐτὰ συστέλλει τὸ υ' φυλάττει μέντοι τὸ υ' συνεσταλμένον, ὅποτε τὸ χ ἢ τὸ ἐπὶ γενικῆς ἔχει· στόνυχος, ὄνυχος, ὄτρυγος, ἤλυγος, δίζυγος, φάρυγγος· τὸ δὲ κόκκυγος συστέλλουσι καὶ ἐκτείνουσι· εἰ μέντοι διὰ τοῦ κ ἢ κλίσις ὑπάρχει, πῆ μὲν φυλάττει τὸ συνεσταλμένον, πῆ δὲ ἐκτείνει· εὐρυκος γὰρ συνεσταλμένως καὶ ἄμπικος, βέβρυκος, κάλυκος, ἱνυκος, γάνυκος, ἐκτεταμένως βόμβυκος, αἴθυκος, κήρυκος· «κῆρυκι Ἡπυτίδῃ» διὰ μέτρον, φασὶν, ἔχει συστολήν.

Τὰ μέντοι εἰς αὐτὸν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, ἢτοι σύνθετα καὶ ἀπλά, πρόδηλον ἔχει τὸν χρόνον, ὡς ἐν τῇ κλίσει παραδεδόται.

Τὰ εἰς αὐτὸν μονοσύλλαβα ἐκτείνεται ὁμοίως ἐπὶ γενικῆς· διὸ ἤλιθος γενικῆ σημειώδης· τὰ δὲ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν συστέλλεται· θέλουσι δὲ τὸ παιδοτριψ ἐκτείνειν, πλανώμενοι ἐκ τοῦ παρ' Ἀρχιλόφου «ἄνδρας ὡς ἀμφιτριψας».

Τὰ εἰς αὐτὸν λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, φαμέν, συστέλλει τὸ α' λαίλαψ· ἐν δὲ μονοσυλλάβοις, τὸ δρᾶψ, ἐκτείνεται, κείμενον παρ' Ἀριστοφάνει, καὶ τὸ λάψ παρὰ Ταραντίοις· ἢ δὲ γράψ καὶ θάψ, θηλυκῶ γένει κατακλειόμενα, συστέλλεται.

Τὰ διὰ τοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, βαρυνόμενα, ἔχει τὸ α' συνεσταλμένον· λιμπάνω, λανθάνω, λαμβάνω· τὰ μέντοι ἰκάνω καὶ κισχάνω ἄλογον ἔχει προπαροξυσμένον ἢ προπερισπώμενον τὸν πρῶτον χρόνον τοῦ ἀορίστου.

Τὰ εἰς αὐτὸν λήγοντα ῥήματα, εἰ ἔχει τὸ ι πρὸ τοῦ τέλους, συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχει· λίπτω, ἴπτω, χρίμπτω· διὸ σημειούμεθα τὸ πίπτω καὶ ῥύπτω.

Τὰ εἰς αὐτὸν λήγοντα ἐπ' εὐθείας δισύλλαβα, καθαρεύοντος τοῦ ρ, εἰ ἔχει πρὸ τοῦ τέλους τὸ υ, ἐκτείνει αὐτὸ, ὡς ἔχει τὸ φρῦνος, θυνοσ, γρῦνος, καὶ βαρυνόμενον τὸ κυνός, τὸ μέντοι πλυνός οὐχ' οὕτως ἔχει.

Τὰ εἰς αὐτὸν λήγοντα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, εἰ παραλήγοιτο τὸ υ, πῆ μὲν συστέλλει αὐτὸ, ἐπὶ τὸ σ προηγῆται αὐτοῦ, ὡς ἔχει τὸ δεσπόσυνος, θάρσυνος, πίπυνος· τὸ δὲ μόσυνος ἐκτεταμένον ἀπὸ γενικῆς ἐστὶ γινόμενον· πῆ δὲ ἐκτείνει. Αἱ δὲ γενικαὶ αἰ διὰ τοῦ ῥος ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὑπάρχουσαι, εἰ παραλήγοιτο τῷ υ, ἐκτεταμένω παραλήγονται· Φόρκυνος, Πόλυτος· αἱ μέντοι εὐθεῖαι αὐτῶν συστέλλουσι τὸ υ.

Τὰ μέντοι διὰ τοῦ ῥος ἐπ' εὐθείας, μὴ ἔχοντα τὸ σ πρὸ τοῦ υ, ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὄντα, ἐκτείνειν θέλει τὴν πρὸ τέλους· κίνδυνος, εὐθύνος, πάχυνος· μυνός· διὸ καὶ τὸ βόθυνος ἀναλόγως Ἀττικοὶ ἐκτείνουσι, κἂν δέξυνηται δὲ τὰ τοιαῦτα, ἐστὶ Μαριανδυνός, Βηθυνός, τὸ ἄγνυος ἢ ἀνδρόγυνος οὐ μάχεται· σύνθετα γὰρ εἰσι, καὶ ἔχουσι τὸν τοῦ ἀπλοῦ χρόνον, λέγω δὲ τοῦ γυνῆ, ὅπερ καὶ αὐτὸ ἠλόγοιτο κατὰ χρόνον, τὰ γὰρ εἰς ι καθαρεύοντα δισύλλαβα, εἰ ἔχει πρὸ τοῦ τέλους τὸ υ, ἐκτεταμένον αὐτὸ ἔχει· ὡς ἔχει τὸ βύνη, μύνη, Φρύνη, ὑπεσταλμένον δηλονότι τοῦ γυνῆ· προσέθηκα δὲ δισύλλαβα, ἐπεὶ τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς τοῦ σ ὕ ν η ὄντα, αἰ συστέλλει τὸ υ' βριθοσύνη, καλοσύνη· εἰ δ' οὐκ' ἔχει τὸ σ πρὸ τοῦ υ, διάφορον ἔχει τὸν χρόνον· φελην γὰρ καὶ χελην ἢ ἐκτεταμένως· κορύνη δὲ καὶ ταμύνη συνεσταλμένως· ὡς κορύνη Ἀττικοὶ ἐκτεταμένως.

Πᾶν εἰς αὐτὸν λήγον θηλυκὸν, δέξυνόμενον ἢ

περισπόμενον, μακρῶ χρεῖται τῷ α' φοβερᾶ, Ἄθηνᾶ.

Πᾶν εἰς α λήγον θηλυκόν, προπαροξυνόμενον ἢ προπερισπόμενον, συνεσταλμένον ἔχει τὸ α' Ἀντιόχεια, Μήδεια, ταχῆια, ὄξεια.

Πᾶν εἰς α λήγον θηλυκὸν ὄνομα, ἔχον πρὸ τοῦ α ἐν τῶν διπλῶν, ἢ τὸ σ, ἢ τὸ κ, μὴ κατὰ πάθος ἢ διάλεκτον, ἔχει τὸ α συνεσταλμένον χάλια, Λάρισα, μούσα τὸ δὲ Ἄθηνᾶ, καὶ μνᾶ, καὶ Δανᾶ, καὶ ὅσα τοιαῦτά ἐστι κατὰ πάθος τὸ δὲ Ἑλένα καὶ ὅσα τοιαῦτα διάλεκτο.

Τὰ εἰς ρᾶ λήγοντα καθαρὸν, εἰ παραλήγοι τὸ υ, ἀμοιβαῖον ποιεῖται χρόνον· εἰ γὰρ ἐκτείνονται τὸ υ, τὸ α συστέλλεται, καὶ προπαροξύνεται, ὡς ἔχει τὸ ἄγκυρα, Κέρκυρα, ὄλυρα· εἰ δὲ συστέλλοιτο τὸ υ, τὸ α ἐκτείνεται, καὶ παροξύνεται, θηλυκὰ ὑπερδυσύλλαβα ὄντα σφύρα, πορφύρα τὸ οὖν κ ο λ ὄ ρ α, κατ' ἀμφοτέρωθεν τὰ δίχρονα ἐκτεθὲν σημειῶδες τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν δυσυλλάθων πυρά, ἐκτείνει τὸ α, συστέλλει δὲ τὸ υ τότε λύρα καὶ θύρα βαρυνόμενα, τὸ δὲ σφύρα ἐκτείνει τὸ υ, καὶ συστέλλει τὸ α.

Τὰ εἰς ρα λήγοντα μετ' ἐπιπλοῦς συμφώνου ἐκτείνει τὸ α' κολυμβήθρα, Ἡλέκτρα, καλύπτρα· σημειῶδες οὖν τὸ Τάναγρα καὶ σκολόπενδρα.

Τὰ εἰς α λήγοντα ὁπότε ἔχει πρὸ τοῦ α διπλοῦν, δίχρονον δὲ πρὸ τοῦ διπλοῦ, πάντοτε συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχει· Γάζα, ὄρυζα, φύζα, μύζα, δίψα, σχίζα, ρίζα ὅθεν σημειῶδες τὸ μάζα, ἐκτείνει τὸ πρὸ τοῦ διπλοῦ α.

Τὰ παρώνυμα διὰ τοῦ αἶα παραγόμενα ἐκτεταμένον ἔχει τὸ α' σεληναία, ἀμαξαία, ἀναγκαία, ἀρχαία ὅθεν ἐχρῆν καὶ τὸ γαία ἐκτείνεσθαι, χωρὶς εἰ μὴ ἡ ποσότης τῶν συλλαβῶν ποιεῖ συνεσταλμένον τὸ α' τοιαῦτα γὰρ τὰ δυσύλλαθα.

Τὰ εἰς α λήγοντα καθαρὸν συνεσταλμένον,

ὁπότε ἐστὶν ὑπὲρ δύο συλλαβᾶς, τὴν πρὸ τέλους ἔχει φύσει μακράν. Θάλεια, Μήδεια, Πηνελόπεια, εὐνοία, εὐχροία ὑπεσταλμένων τῶν πρὸ τέλους ἐχόντων τὴν τρι συλλαβὴν, διὰ τὰ τοιαῦτα ποιήτρια, ὀρχίστρια, αὐλίστρια, μαθήτρια· παράλογος οὖν ὁ πρὸ τέλους χρόνος τοῦ πότνια, Ὀμπνια, Πολύμνια, Λάμνια.

Ὅσα ἔχει πρὸ τέλους τὸ ι, ὑπὲρ δύο συλλαβᾶς ὄντα, οὐκ ἐν συστολῇ ἔχει τὸ α, ἀλλ' ἐν ἐκτάσει· κακία, φιλία, κοπρία, ἐσχατία τὸ οὖν πότνια καὶ ὄμπνια, καὶ τῶν τοιούτων, καὶ ἡ πρὸ τέλους ἐλάττωται, καὶ ἡ ἐπὶ τέλους.

Πᾶν εἰς α λήγον οὐδέτερον ἐνικόν, συνεσταλμένον ἔχει τὸ α' βῆμα, αἶμα, ποίημα, νόημα τὸ τοίνυν κᾶρα, ἐκτείνόμενον, ἐξ ἀποκοπῆς ἐστὶ τοῦ κᾶρανον.

Τὰ εἰς αρ λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, ἐπὶ παντὸς γένους, συστέλλει τὸ α' μάκαρ, δάμαρ, ὄαρ, θέναρ, φρέαρ, στέαρ. Ἀττικοὶ δὲ φασιν ἐκτείνειν τὸ στέαρ, τὸ φρέαρ.

Τὰ εἰς α λήγοντα θηλυκὰ, εἴτε ἐπὶ ὀνομάτων, εἴτε ἐπὶ μετοχῶν, εἰ ἔχει τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς δίχρονον καταλήγουσαν, πάντοτε ἐκτεταμένην ἔχει αὐτὴν πᾶσα, φύσα, δύσα, τῖσα, Κρίσσα, κνῖσσα (:) οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὅτι Πίνδαρος· εἰ μὲντοι εἰς συμφωνῶν λήγει ἢ πρὸ τέλους συλλαβὴ, τὸ δίχρονον συστέλλεται· θάλασσα, ἄνασσα, πίσσα, Νίσσα, Λύσσα.

Πᾶν εἰς αρ λήγον τὸν χρόνον τοῦ α τοῦ κατὰ τὴν γενικὴν τοῦ ἀρσενικοῦ ἔχει τάλανος, τάλαν, μέλανος, μέλαν, στάντος, στάν, βάντος, βάν· ποιητικῶς γὰρ ἐκτέτατο « ἵνα μὴ τὸ γῆρας ἐπαράβῃ αὐτὸν λάθη. » ἐπὶ οὖν παντὸς φαμέν κατὰ συστολήν, ὡσπερ καὶ πᾶν ὀφείλομεν λέγειν κατὰ συστολήν, ὡσπερ Αἰολεῖς καὶ Δωριεῖς ἀποφαίνονται ἢ μὲντοι παρ' ἡμῖν ἔκτασις τοῦ α, καὶ παρὰ

τοῖς Ἀττικοῖς καὶ τοῖς Ἰωσιν, ἀφορμὴν ἔχει τὸν τόνον· διὰ γὰρ τὸ δέξασθαι τὴν περισπωμένην τοῦ πᾶς ἀρσενικοῦ ἐκτείνει τὸ α' ὅταν μὲντοι τὸ πᾶν δυσυλλάθως λέγεται, τότε ἔξει τὸ α συνεσταλμένον· σύμπαν ἔπαν, εὐρηται παρ' Ἀθηναίους ἐκτείνειν τὸ α.

Τὰ εἰς αρ ἐπιρρόηματα ἐκτείνουσι τὸ α' ἄγαν, λίαν, πέραν, εὖαν (:) ὑπεσταλμένον τοῦ πάμπαν· τὸ γὰρ ὅταν δύο μέρη λόγου εἰσὶν, ὅτε καὶ ἄν τὸ δὲ τάλαν ὀνομαστικόν ἐστίν.

Τὰ εἰς α λήγοντα θηλυκὰ παρεσχηματισμένα ἀρσενικοῖς, ὁπότε μιᾶ συλλαβὴ πλεονάζει, συστελλόμενον ἔχει τὸ α, ταχύς, ταχῆια Κρῆς, Κρήσκα, ἱερεὺς, ἱέρεια, τάλας, τάλαινα, Κίλιζ, Κίλισσα. Ἀττικοὶ μὲντοι ἐκτεταμένως ἱέρειαν ἀποφαίνονται.

Τὰ εἰς ος λήγοντα, ὁπότε ἔχει θηλυκὸν εἰς α λήγον, πάντοτε ἔχει ἐκτεταμένον τὸ α' Ῥόδιος, Ῥοδία, Κνίδιος, Κνιδία. Σημειῶδες ἄρα κατὰ χρόνον τὸ «διὰ γυναικῶν.» ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἴα· «οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμῶς, οὐδ' ἴα γ' ἔρις», ὑπὲρ λέγεται καὶ μία· καὶ τὸ πέπειρα.

Αἱ εἰς ας λήγουσαι μετοχαί, ἀρσενικαὶ ἢ τοι βρχυκατάληκτοί εἰσιν, ὡς αἱ εἰς ος λήγουσαι τυπτόμενος, λεγόμενος, ἢ μακροκατάληκτοί, ὡς αἱ μὴ οὕτως ἔχουσαι, δίχρονον ἐκτεταμένον αὐταὶ ἔχουσιν ἰστάς, βιβιάς, ζευγύς, δύς, φύς.

Πᾶν εἰς ων λήγον συγκριτικόν, εἰ ἔχει δίχρονον ἐν τῇ πρὸ τέλους συλλαβῇ, συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχει πάσων, μάσων, κράσων, γλύσων· σεσημειῶται τὸ θάσων, ἐκτείνειν τὸ δίχρονον.

Τὰ εἰς ων λήγοντα καθαρὸν συγκριτικὰ, ὁπότε παραλήγοι τῷ ι, ἐκτεταμένω αὐτῷ παραλήγει· καλλίων, ἡδίων, βελτίων, γλυκίων, κακίων. Ἀριστοφάνης δὲ Ἀττικαῖς διαλέξεσιν Ἀττικὸς ἰστορεῖ προφέρεισθαι.

Πᾶσα αἰτιατικὴ ἀπαθής, εἰς α λήγουσα,

συστέλλεσθαι θέλει· Ἀλκμᾶνα, ποιμένα, Ἐκτόρα, θώρακα, Αἴαντα, Ἀχιλλέα, βασιλέα. Ἀττικοὶ μὲν ἐκτείνουσι τὰς ἀπὸ τὸν εἰς ευς, Ἀτρέα λέγοντες καὶ ἱέρειά· πρόσκειται ἀπαθές, διὰ τὸ χόα, καὶ Ἑρετριέα, καὶ Πειρέα, καὶ Στειρέα.

Τὰ διὰ τοῦ αριον ὑποκοριστικὰ παρὰ τοῖς παλαιαῖς Ἑλλησιν οὐ συστέλλει τὸ α' οἶον ἱππᾶριον, φυτᾶριον· ἢ μὲντοι νῦν συνήθεια ἀπὸ τῆς τῶν Ῥωμαίων διαλέκτου πολλὰ ἐπίσταται διὰ τοῦ αριον ἐκτεταμένα· σουδᾶριον λέγουσι καὶ κελδᾶριον.

Τὰ διὰ τοῦ ινη παράγωγα ὑπὲρ τρεῖς συλλαβᾶς μονογενῆ φιλεῖ ἐκτείνειν τὸ ι' αἰητήνη, θριδακίνη, ἠρωῖνη, ὠκεκίνη· χωρὶς τοῦ Ἀλαπίνη, καὶ τοῦ Μολυβδίνη· ἐστὶ δὲ ὄνομα πόλεως· ὑπὲρ τρεῖς συλλαβᾶς ἔφην διὰ τὸ σατίνη· ἐστὶ δὲ εἶδος ἄρματος, καὶ τὸ Ἀσίνη, ἔστι ὄνομα πόλεως, καὶ τὸ μυσίνη, οὐκ ἐκτείνου ἀποφαινομένου ὡς τὰ τρισύλλαθα συστέλλει τὸ ι' πολλάκις γὰρ ἐστὶ τὰ ἐκτείνοντα τὸ ι, ὡς ἔχει τὸ δοτίνη, Καινίνη, πυτίνη.

Τὰ εἰς νος λήγοντα δυσύλλαθα ὀξύτονα, καθαρεύοντος τοῦ ν, εἰ ἔχει ἐν τῇ πρὸ τοῦ τέλους τὸ α, ἐκτεταμένον αὐτὸ ἔχουσι· δανὸ ὀξηρός, τανὸς, μανὸς· τοῦτο δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς συστέλλεται.

Πᾶν δίχρονον, ἔχον διπλασιασμόν, ἀμεταβόλου ἐπιφερομένου, συστέλλεσθαι θέλει· Πράξιλλα, Τελέσιλλα, ἄμμος, Κόριννα, θύννος, ἄλλος· παραλόγως οὖν ἐκτέταται τὸ μάλλον.

Τὰ διὰ δύο σσ παράγωγα ῥήματα ὑπὲρ δύο συλλαβᾶς βαρύτονα, ὅτε ἔχει δίχρονον πρὸ τέλους, συστελλόμενον αὐτὸ ἔχει ἀράσσω, πατάσσω, χαράσσω, ἐλίσσω, ἀφύσσω· δῆλον οὖν ὅτι καὶ τὸ θάσσω ὀφείλει τὸ α συστελλόμενον ἔχειν· τὸ δὲ ἔλασσω περισπᾶται, παρὰ τὸ ἔλασσω γινόμενον· διὸ βαρύνεσθαι πρόκειται.

Τὰ διὰ τοῦ αἰφ δυσύλλαθα συστέλλει τὸ

α ύπεσταλμένον τῶν αἰολικῶν, διὰ τὸ πτάζω καὶ πλάζω, ὃ δηλοῖ τὸ ἐπιπλάσσω ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα ὁστάζω, φράζω, βάζω, σφάζω· παρὰ λόγον ἄρα τὸ κράζω ἐκτέταται. Καὶ τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβῆς ἔχει συνεσταλμένον τὸ α, χωρὶς εἰ μὴ ἔχει τὸ ι πρὸς τὸ α, διὰ τὸ ματαίζω, σφαδαίζω ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· σκιάζω, ἐνθουσιάζω, ἀγοράζω, ἐκκλησιάζω· τινὲς ἐκτείνουσι τὸ «ὁ δ' ἀγοράζει κλειδ' ἔχω» τούτεστιν ἐν ἀγορᾷ διατρίβει, πρὸς ἀντιδικαστολήν τοῦ ἐτέρου, λέγω δὲ τοῦ ὠνεῖσθαι.

Τὰ εἰς ζε λήγοντα ἐπιρρήματα, ὅποτε ἔχει πρὸ τοῦ τέλους τὸ α, συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχει. Ἀθήναζε, θύραζε, ἔραζε, τὸ μέντοι χαμάζε ἐκτείνει τὸ α, καὶ περισπάται.

Τὸ α, ἔχον ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ ξ ἢ ψ μὴ ἐν ῥηματικῇ κλίσει, συστέλλεται, ἄξω, ἄξιμος, ἀξίνη, ἀψίς, ἄψια, Ἀψυρτος, ἀψευδής· τὸ «ἄξυρ ἔργος Διομήδεος», καὶ τὸ κράζον ἐκτεταμένον ἔχουσι τὸ α' διὸ ἔφην μὴ ἐν ῥηματικῇ κλίσει.

Τὸ α πρὸ τοῦ ζ ἐν ὀνόματι συστέλλει. Γάζα, χάλαζα, ἀζήλης. μαζός, σεσημειωμένου τοῦ μάζα, καὶ Ἀμαζών, καὶ ἀλαζών.

Τὰ εἰς ῖος λήγοντα δισύλλαβα μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνου, εἰ ἔχει πρὸ τοῦ τέλους ἐν τῇ τῶν διχρόνων, συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχει· καπνός, θαλπνός, ἀκιδνός, ὄλοφυνός· τοῦ μέντοι στρυφνός οἱ Ἀττικοὶ ἐκτείνουσι τὸ υ.

Τὰ διὰ τοῦ ἰμος παράγωγα ὑπὲρ δύο συλλαβῆς συνεσταλμένον ἔχει τὸ ι· κύδιμος, ὠφέλιμος, ὠκιμος· τὸ μέντοι ἄτιμος, ἐκτείνει τὸ ι, σύνθετόν ἐστιν· οὕτω δὲ ἀξιοῦται καὶ τὸ βούλιμος ἐκτείνειν κατὰ τὴν δευτέραν συλλαβὴν, συνθέτου ὑπάρχοντος τοῦ ὀνόματος, ἀντὶ γὰρ τοῦ ὁ μέγας λιμός, καὶ τὸ ἰφθιμος δὲ ἐκτείνει τὸ πρὸ τέλους ι.

Τὰ διὰ τοῦ ἰνος ὑπερδισύλλαβα δζυτονού-

μενα, κατὰ καιρὸν ἢ χώρον παραλαμβανόμενα, συνεσταλμένον ἔχει τὸ ι· ἐαρινός, πρωϊνός, χειμερινός, νυκτερινός, ἐωθινός, ἡμερινός, ὀπωρινός. Παρὰ μέντοι τῶν ποιητῶν κατ' ἔκτασιν ἀναγινώσκωμεν, τοῦτο ἐπιζητοῦντος τοῦ μέτρου «ὡς δ' ἴσταν ὀπωριῶν βορέης» καὶ πάλιν «ἀστέρι ὀπωριῶν ἐναλίγκιος».

Τὰ εἰς μα δισύλλαβα, τῶ υ παραληγόμενα, συστέλλειν αὐτὸ θέλει· πλύμα, χύμα, φύμα, φύμα, θύμα, λύμα· διὸ σημειούμεθα τὸ κῦμα μόνως ἐκτείνόμενον· ἰστοροῦσι μέντοι Ἀττικὸς τὸ λῦμα ἐκτείνειν, καὶ τὸ φύμα.

Τὰ εἰς ῖος λήγοντα δζύτονα, ὅτε ἔχει τὴν τρίτην ἀπὸ τέλους (φύσει) ἤτοι θέσει μακρὰν, πάντως ἔχει τὴν πρὸ τέλους μακρομένην· εἰ δὲ πρὸ τέλους ἔχει βραχεῖαν, καὶ ἡ τρίτη ἀπὸ τέλους· βλαβερός, φθονερός, ῥυπαρός, ὄχυρός, καπυρός, ἱερός· τὸ γὰρ ἐκτείνειν τὸ ι ποιητικόν ἐστι· κρατερός, τὸ γὰρ κρατερός ὑπέρθησιν ἔχει.

Τὰ μέντοι ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους τρίτην μακρὰν, ὡς ἔφην, ἔχει καὶ τὴν πρὸ τέλους μακρὰν· πονηρός, ἀτηρός, ἀλγερός, ἀνθηρός, τολμηρός, ἰσχυρός ὅθεν, ἐπεὶ τὸ ἀλμυρός ἔχει τὴν τρίτην ἀπὸ τέλους μακρὰν, ὑγιῶς ἔξει καὶ τὴν πρὸ τέλους μακρὰν· ἀναλογώτεροι οὖν οἱ Ἀττικοὶ, ἐκτείνοντες αὐτό· παρὰ μέντοι τῶ ποιητῇ κατὰ συστολήν ἀνέγνωμεν ἄλμυρὸν ὕδωρ ἀντιπίπτει τῶ πενθερός, μακρὰν ἔχοντι τὴν τρίτην ἀπὸ τέλους, βραχεῖαν τὴν πρὸ τέλους· ἀλλ' οὖν γε εἴρηται πενθερός διὰ τοῦ η, ὡς περ ἐπὶ τοῦ ἱματίου μέλανος· «φέρ' αὐ ταῖν ἰύσας, ἀλλ' ἔστι πενθερὸν πάνυ»· οὕτω γὰρ ἔφη Ἀναξίλας· οὐκ ἀναστρέφει ὁ κανὼν, οὐ γὰρ πάντως τὰ ἔχοντα πρὸ τέλους μακρὰν ἔχουσι καὶ τὴν τρίτην μακρὰν· ἰδοὺ γὰρ πονηρός, τυχηρός.

Ἡ α στέρησις συστέλλειν θέλει· ἀεργός, ἄσεμνος, ἄφιλος· τὸ γὰρ ἀθάνατος καὶ ἀκάματος ἐξέτειναν τὸ α, διὰ τὰς ἐπαλλήλους τέσ-

σαρὰς βραχεῖας, αἵτινες ἄθετοὶ εἰσιν ἐν ἡρωϊκῷ μέτρῳ.

Πᾶν οὐδέτερον, εἰς ὅς λήγον, δισύλλαβον, ἔχον πρὸ τέλους τὸ α, συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχει, ὅποτε μὴ κατὰ διάλεκτον εἴη ἄχος, δάος, «δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα», φάος, χάος, σάκος, βάρος, πάθος, κράτος, θράσος· ὅθεν καὶ τὸ φάρος συστέλλον τὸ α, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν χρήσει σατυρικῇ «καὶ δὴ φάρει τῶ δ' ὡς ἐμοὶ κάμπομαι, καὶ ἐντῆρει σπεύδουσαρ αὐτῆρ»· ἐν δὲ «ποικίλῳ φάρει» ἀναλογώτερόν ἐστι τοῦ ἐκτείνοντος τὸ α, ὡς παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Σαλαμῖνι «ἐμοὶ γέγειτο φάρος ἴσον οὐρανῶ»· Τὸ πρᾶχος, παρὰ τοῦ πρήσσω καὶ πράσσω γινόμενον, συνεκτείνόμενον ἔσχε τῶ ῥήματι τὸ α' πρόκειται ὅποτε μὴ κατὰ διάλεκτον εἴη, διὰ τὸ μῆκος, μάχος.

Τὰ εἰς ὅς λήγοντα δισύλλαβα δζύτονα, ὅποτε ἔχει πρὸ τέλους δίχρονον, τοῦτο ἔχει ἐκτείνόμενον, ἢ δι' ἑαυτοῦ, ἢ διὰ συμφώνου μεγεθυνόμενον· τὰ τοιαῦτά εἰσι κυλλός, μαλλός, θαλλός. Τὰ δὲ δι' ἑαυτῶν τὰ τοιαῦτά εἰσι, ψιλός, χωλός, δαλός, καλός· οὕτως ὁ βαθμός· καὶ ἐν τῇ τραγωδίᾳ, καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ· ἐχρῆν οὖν καὶ τὸ καλός ἢ βοηθεῖσθαι συμφώνῳ ἢ αὐτόθεν ἐκτείνεσθαι· ὑγιῆς οὖν ἢ ἔκτασις παρὰ τῶ ποιητῇ.

Τὰ εἰς σι λήγοντα ῥήματα τὴν πρὸ τέλους ἔχει φύσει μακρὰν· εἰστήκασι, βεβασιλεύκασι, τετύφασι, γεγράφασι, νενοήκασιν· οἱ μέντοι ποιηταὶ πολλάκις ἐπὶ τούτων συστολὰς ποιοῦνται, ὡς παρὰ Ξενοφάνει ἐξ ἀρχῆς καθ' Ὀμηρον, «ἐπὶ μεμαθήκασι πάντες», καὶ πάλιν «ὅποσα δὴ θνητοῖσι πεφήρασι εἰσορᾶσθαι», καὶ παρ' Ἀντιμάχῳ «οἱ δὲ πάροιθεν πόροιο νεγεύκασιν ἀλλος ἐπ' ἀλλῳ»· καὶ παρ' Ὀμήρῳ «τιμῆρ δὲ ἰελοῖ γασιν»· τοιοῦτο δὲ τὸ «ἀμφὶ δ' ἔδζια μακρὰ πεφύκασιν», καὶ ἕτερα πλείστα.

Τὸ ἐκτείνόμενον α ἐπὶ πληθυντικῆς αἰτια-

τικῆς Δωριεῖς συστέλλουσι· αὐτάς, Σκύθας.

Τὰ διὰ τοῦ αρος δζύτονα συστέλλει τὸ α' μαδαρός, χαλαρός, ῥυπαρός καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶ τοιαῦτα· χρῆ οὖν καὶ τὸ ἀνιαρός συστέλλειν τὸ α' δηλονότι τὸ νομιζόμενον ἰωνικὸν ἀνιπρός πότερόν ἐστι· καὶ λοιπὸν τὸ ἀνιαρός τροπὴν ἐδέξατο ἰωνικὴν.

Τὸ α πρὸ τοῦ β ἀεὶ θέλει συστέλλεσθαι, εἰ μὴ κατὰ διάλεκτον εἴη γινόμενον εἰς α' ὡς ἔχει τὸ ἠβήσομαι ἀβάσομαι, ἄνηθος ἄναθος· ἔστω οὖν μαρτύριον τοῦ συνεσταλμένου α' βλάβος, βλάβη, Ἄβυδος, στραβός, ἄβιος, Λάβδακος, ῥάβδος, ἀβρός· οὐ μάχεται τὸ ἄ β ἄ λ α ς, ἐκτείνειν τὸ α.

Τὸ α, ἐπιφερομένου τοῦ μ, συστέλλεσθαι θέλει κατ' ἀρχάς· εἰ μὴ διαλέκτῳ εἴη κατὰ τροπὴν γινόμενον· ὡς ἐπὶ τοῦ ἡμέρα ἀμέρα· ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· ἀμύσσω, ἄμαξα, ἀμνός, ἀμίλλα, ἀμάρα, ἀμύμων· σημειούμεθα τὸ ἀμῶ ῥήμα ἐκτείνόμενον, καὶ τὸ «ἀμητὸς δ' ὀλίγιος» παρ' αὐτὸ γινόμενον.

Τὸ α, ἐπιφερομένου τοῦ σ, ᾧ ὑποτέτακται ἄφωνον, συστέλλεσθαι θέλει· ἄσθμα (:), ἀσπίς, ἄστυ, Ἀσκληπίος, ἀσχάλω, ἄσβολος, ἀσκός· οὕτως ἄρα ὠφείλετο καὶ τὸ ἀσκήσας καὶ ἀσκηθεῖς.

Ἡ αρ συλλαβὴ, ἀρχουσα καὶ ἀσυνάλλειπτος οὔσα, ἐπιφερομένου ἀφώνου μετὰ τὸ ρ, συστέλλεσθαι θέλει· ἄρβηλος, ἄρκευθος, ἄρκω, ἄρκιον, ἄρτος, ἄρχων, ἀργῆς, ἀργινόεις· τὸ ἀργός ἐκτείνόμενον, ἐκ τοῦ ἀεργός ἐστὶ· τὸ δὲ δ' ἐφυλαξάμην· ἐπεὶ τὸ μὲν ἄρδιος, τὸ δὲ ἄρδω ἐκτείνεται· τὸ οὖν ἄρδω καὶ λέγω τι δέξιον· τὸ δὲ ἄρδω ἐκτείνουσιν.

Τὸ ι πρὸ τοῦ τ κατ' ἀρχὴν συστέλλεσθαι θέλει· ἴτυς, ἴταμός, ἴταλός, ἴτριον, ἴτέα· τὸ γὰρ ἴτέαι ἐκτέταται ποιητικῶς, ὡς περ καὶ τὸ ἴτῳ.

ὁφείλει συστέλλεσθαι.

Τὸ *ι*, κατ' ἀρχὴν, ἐπιφερομένων δύο συμφώνων, μὴ κατὰ κλίσιν, συστέλλεσθαι θέλει ἴσχω, ἴστος, ἰκρίον, ἰκτίνος, ἰσμαρός, ἴφθιμος· ἐφυλαξάμην δὲ κατὰ κλίσιν, διὰ τὸ ἴστανον καὶ ἰστίων.

Τὸ *ι* κατ' ἀρχὴν, ἔχον τὴν β' συλλαβὴν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ *ν*, μὴ κατὰ κλίσιν ῥηματικὴν, ἐκτείνεσθαι θέλει ἴνα, ἴναχος, ἴνιον· ἀντιπίπτει τὸ ἴνα, εἴτε ἐπιῤῥήμα, εἴτε σύνδεσμος· προσέθηκα δὲ μὴ ἐγκλίσει ῥηματικῆ, διὰ τὸ ἴνα *ι* καὶ ἐξίνα *ι* ἀπαρέμφρατα.

Τὰ εἰς *ω* λήγοντα καθαρὸν βαρύτερα ῥήματα, ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὑπάρχοντα, εἰ παραλήγοιτο τῷ *ι* μόνῳ, ἐκτεταμένῳ αὐτῷ παραλήγει· χωρὶς εἰ μὴ σύνθετα εἶη κατ' ἐκλειψιν τοῦ ζ' κυλίω, ἀλύω (;), μηνύω (;), δηρίω, κονώ, ἰδίω· τὸ δὲ ἰσιώ συστέλλει τὸ *ι*· ἐπεφυλαξάμην δὲ σύνθετα διὰ τὸ ἀτίω, τὴν δ' ἔκλειψιν τοῦ ζ' διὰ τὸ μαστίω· τὸ δὲ δειδιδῶ οὐ ῥητόν· τὸ δὲ κηκίω ἐκ διπλασιασμοῦ « πολὺ δ' ἀνεκίχικεν ἄλιμη ».

Τὸ *ι*, ἐπιφερομένου ἑνὸς συμφώνου ἀπλοῦ, ὑπὲρ εἰ ἔχει ὑποτασσόμενον ἢ *η*, φιλεῖ ἐκτείνεσθαι, ὑπεσταλμένον ὃν κατὰ κλίσιν ἴθις, ἴθικος, ἰδίω, ἰθὺς, ἴρις, ἴλιον, ἰνίον, ἴφι, ἴτυμανεύς· τὸ δὲ ἴτυς συστέλλει τὸ *ι*· τὸ δὲ ἴθι κλίσις ῥηματικῆ.

Τὰ εἰς *ις* λήγοντα βαρύτερα ἀεὶ συστέλλει τὸ *ι*, εἰ μὴ σύνθετα ὑπάρχοι ἐξ ἀπλῶν ἐκτεινόντων τὸ *ι*· κόνις, δῆρις, μάντις, ὄφις, λάτρις, ὄρνις· Ἀριστοκλῆς δ' ἐν τῷ περὶ διαλέκτων φησὶν Ἀττικοὺς ἐκτείνειν· προσέθηκα δὲ εἰ μὴ σύνθετα εἶη ἐξ ἀπλῶν ἐκτεινόντων τὸ *ι*, διὰ τὸ κνημῖς, ψηφῖς, μελαμψηφῖς, καὶ ὅσα εἰσὶ τοιαῦτα.

Τὰ μέντοι ὀξύτερα θηλυκὰ εἰς *ις* λήγοντα μεμελέτηκα καὶ ἐκτείνεσθαι καὶ συστέλλεσθαι· τοῖς μὲν οὖν συστέλλουσι τὸ *ι* ἀδιάφορος ἢ πρὸ τέλους εἴτε μακρὰ εἶη, εἴτε βραχεῖα· βολῖς, ῥάνις, αἰγίς, μηλίς, Δωρίς· τοῖς δὲ ἐκ-

κτείνουσι τὸ *ι*, καὶ μάλιστα ἐπὶ δισυλλάβων, εἰ πρὸ τέλους μακρὰ ὑπῆρχεν, ἥτοι φύσει, ἢ θέσει· κηκίς, κηκίς, νησίς, κρηκίς, ψηφῖς, σφραγίς, ἀψίς, βαλθίς, φάλκις. τὰ μέντοι Κακίς καὶ ῥυπίς ἢ μὲν κοινὴ συνήθεια ἐκτείνει, ἢ δὲ τῶν Ἀθηναίων διάλεκτος συστέλλει. Δισύλλαβα δὲ παρεθέμην, ἐπὶ ὄραται τρισύλλαβα, βραχεῖ παραληγόμενα, κατὰ μὲν τὴν συνήθη χρῆσιν καὶ τὴν τῶν Ἰόνων ἐκτείνοντα τὸ *ι*, κατὰ δὲ τοὺς Ἀττικοὺς συστέλλοντα· πλοκαμῖς, κεραμῖς, καλαμῖς, βλεφαρῖς, ῥαφανῖς· τὸ δὲ ἀγαθῖς ἀεὶ συστελλόμενον· οὕτω καὶ ἡ τρυφαλῖς συστέλλεται· κατ' ἐπίτασιν ἔχει τὸ κληῖς ἐκτεινόμενον καὶ καθαρεῦον· τὰ γὰρ πάντα συστέλλεται· Λαῖς, ναῖς, Θησιῖς, δμωῖς, ἠρωῖς, μηνῖς.

Τὰ εἰς *ρος* λήγοντα καθαρὰ δισύλλαβα, κἂν ἀρσενικά, κἂν θηλυκὰ, τῷ *α* παραληγόμενα μὴ κατὰ Δωρίδα διάλεκτον, συστελλόμενον ἔχει τὸ *α*· λάρως, σκάρως, σάρως, Πάρως, Κλάρως πόλις· τὰ τοίνυν βάρως καὶ ῥάρως παρ' Ἀττικοῖς κατὰ χρόνον σημειώδη.

Τὰ τε ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρυνόμενα, πάμπολλα ὄντα, συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ *α*, μὴ ὄντα δῶρα, μήτε σύνθετα· ἐπίτασιν οὖν ἔχει τὸ ἄγγαρος καὶ ἄσκαρος· τὸ δὲ φλύαρος ὀφείλει συστέλλεσθαι.

Τὰ εἰς *μος* καθαρὰ δισύλλαβα, ἔχοντα τὸ *υ*, ὀξύνεσθαι θέλει καὶ ἐκτείνειν τὸ *υ*· θυμὸς, χυμὸς, δρυμὸς, ῥυμὸς· εἰ δὲ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὑπάρχει καὶ προπαροξύνεται, καὶ συστέλλει τὸ *υ*, εἰ μὴ ἐκ συναρέσεως ὑπάρχει· ἔλυμος. διδυμος, ἔτυμος ὁ ἀληθής· τὸ δὲ πρόθυμος καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐκ συναρέσεως, καὶ τὸ μεγάλθυμος ἔσχε τὸ *υ*.

Τὰ εἰς *ος* λήγοντα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, προπαροξύνόμενα καὶ ἔχοντα πρὸ τέλους τὸ *α*, συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχει ταύτη μοι δοκεῖ καὶ τὸ ἴσος τὸ *α* συστέλλει, τῷ χαρακτηρι πεισθέν· ἐπεὶ γὰρ ὀξυτόνων τῶν ἔχόντων τὸ

σ ὄραται καὶ ἡ συστολή καὶ ἡ ἔκτασις, ὡς ἐν τῷ Τάμασος καὶ ἐ γ γ ὐ α σ ο ς, ἀλλὰ καὶ Κέρασος καὶ ἔρασος.

Τὰ εἰς *ι* λήγοντα ἐπιῤῥήματα, εἰ γένοιτο ἀπὸ τῶν εἰς ζῶ ῥημάτων ἢ ἀπὸ τῶν ὡς ἐπιῤῥημάτων, συστέλλειν θέλει τὸ *ι* ἰαστί, λυδιστί, φρυγιστί, δωριστί, μεγαλωστί, δ η μ ε υ σ τ ῖ, ἰερωστί, νεωστί· τὸ μέντοι ἀναπνευστί καὶ ἀνωιστί, παρὰ τοῦ ἀπνευστος καὶ ἀνώιστος, τὰ δὲ ἀπὸ οὕτω μῆκνεται· ὡς ἔχει τὸ ἀκονητί, ἀναιμωτί, ἀκλαυτί, πανθοινί, ἀκριτί· ἐς δὲ ὅτε ποιητικῆ ἀδεία συνεσταλμένως προφέρεται· « Νέστωρ δ' ὁ γέρον ἀμογητί »· ἀμισθὶ γὰρ ἐκτεταμένως πᾶμπαν.

Τὰ εἰς *υς* ἐπιῤῥήματα, εἰ γένοιτο ἄνευ τοῦ σ, ἰσοχρόνως λέγεται· τὸ μέντοι ἀντικρυς, μεταβαλλὸν τὸν τόνον, μετέβαλε καὶ τὸν χρόνον.

Αἱ διὰ τοῦ *ι* μῖνου ἐπεκτάσεις ἐν οἰωδήποτε μέρει λόγου ἐκτεταμένον ἔχουσιν· ὠδί, ἐθαδί, νυνί. Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ ἀντωνυμιῶν· ἐκεινοσί, οὔτοσί.

Πᾶν εἰς ζῶ λήγον ῥήμα, ἔχον πρὸ τέλους τὸ *ι*, συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχει· οἰκίζω, κτίζω, καθαρίζω, πολεμίζω, ἐλπίζω, σκελίζω· τὸ μέντοι δανείζω διὰ τῆς *ει* διφθόγγου γράφεται, οὐ μὴν δ' ἐκτεταμένου τοῦ *ι*.

ΣΗΜ -- Ἐνταῦθα λήγει ἐν μέσῳ σελίδι τὸ χειρόγραφον, ἀτελές, ὡς εἰκός, ἀπολείρηθεν ὑπὸ τοῦ ἀντιγράμμου.

ΠΡΟΛΟΓΟῦ ΤΑ ΑἴΓΥΠΤΙΑΚΑ.

(Συνέχεια.)

§ 99. Ἔως τότε μὲν ἐδιηγήθη ὅσα ἰδιοῖς ὕμνασιν εἶδα, καὶ ὅσα ἐπορίσθη ἐκ τῶν ἐρευνῶν καὶ παρατηρήσεών μου. Ἀπὸ τούτου δὲ θὰ ἐχθέσω διηγήσεις Αἴγυπτίων, ὡς ἠκουσα ταύτας παρ' αὐτῶν, προστιθέμενος εἰς

ταύτας καὶ ὅτι ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ἔγνων. Οἱ ἱερεῖς ἔλεγον, ὅτι ὁ Μῆνας, ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ἀπεξήρανε διὰ προχώματος τὴν Μέμφιν· διότι πρότερον ὁ ποταμὸς ἔρρεεν παρὰ τὸ ἀμμῶδες ἕρος τὸ πρὸς τὴν Λιβύαν· ὁ δὲ Μῆνας, φράζας διὰ προχώματος, εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν σταδίων ἄνωθεν τῆς Μέμφιδος, τὸν πρὸς μεσημβρίαν ἀγκῶνα αὐτοῦ, ἀπεξήρανε μὲν τὸ ἀρχαῖον ῥεῖθρον, τὸν δὲ ποταμὸν ἠνάγκασε νὰ βέη ἀναμέσον τῶν δύο ὀρέων· καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔτι ὁ ἀγκῶν οὗτος τοῦ Νείλου, οὐ τὰ ὕδατα βέουσι περιωρισμένα ὑπὸ τοῦ προχώματος, φυλάσσεται μετὰ πολλῆς προσοχῆς ὑπὸ τῶν Περσῶν, φρακτόμενος ἀνὰ πᾶν ἔτος· διότι ἐὰν ὁ ποταμὸς, διαῤῥήξας τὸ πρόχωμα, ὑπερβῆ αὐτὸ, κίνδυνος εἶναι νὰ καταποντισθῇ πᾶσα ἡ Μέμφις. Ἀφοῦ δὲ ὁ Μῆνας οὗτος, ὁ πρῶτος γενόμενος βασιλεὺς, κατέστησε χέρσον διὰ τοῦ προχώματος τὸ μέρος τοῦτο, ἔκτισε μὲν αὐτόθι πόλιν, ἣτις νῦν Μέμφις καλεῖται· διότι καὶ ἡ Μέμφις κεῖται ἐν τῷ στενῷ μέρει τῆς Αἰγύπτου· ἔσκαψε δὲ ἐξῴθεν αὐτῆς λίμνην πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς δύσιν ἐκ τοῦ ποταμοῦ· διότι τὸ πρὸς ἀνατολὰς μέρος αὐτὸς ὁ Νεῖλος περιβάλλει. Ἰδρύσατο δ' ἐν τῇ πόλει τὸ ἱερόν τοῦ Ἡραίου, μέγα ὃν καὶ ἀξιοθαύμαστον.

§ 100. Μετὰ δὲ τούτον ἀνεγίνωσκον οἱ ἱερεῖς κατὰ σειρὰν ἐκ βιβλίου τριακοσίων τριακοντα ἄλλων βασιλέων ὀνόματα. Ἐν οὕτω δὲ μακρᾷ γενεαλογίᾳ ἀνθρώπων δεκαοκτὼ μὲν ἦσαν Αἰθίοπες, μία δὲ γυνὴ ἐγγωρία, οἱ δὲ ἄλλοι Αἰγύπτιοι, τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς ἣτις ἐβασίλευσεν, ἦτον, ὡς τὸ τῆς Βαβαθυλωνίας, Νίτωκρις· ἔλεγον δὲ ὅτι, αὕτη ἐκδικουμένη τὸν ἀδελφὸν τῆς, ὃν, βασιλεύοντα τῆς Αἰγύπτου, ἀπέκτειναν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀποκτείναντες αὐτὸν, ἀπέδοσαν τὴν βασιλείαν εἰς ἐκείνην, πολλοὺς Αἰγυπτίους κατέστρεψε διὰ δόλου, πρὸς ἐκδίκησιν τοῦ ἀδελ-

φου· διότι κατασκευάσασα οἰκῆμα εὐρύχωρον ὑπόγειον, διέδωσε μὲν λόγον ὅτι δῆθεν θά τὸ ἐγκαινιάση, ἄλλα δὲ εἰς τὸν νοῦν τῆς ἐμνηχνᾶτο· καὶ προσκαλέσασα εἰς ἐστίασιν ἐν αὐτῷ πολλοὺς ἐκ τῶν Αἰγυπτίων, οὓς ἐγνώριζε περισσώτερον αἰτίους τοῦ φόνου, εἰσήγαγε· ἐν τῷ οἰκῆματι, ἐνῶ εἰστίωντο ἐν αὐτῷ, τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ δι' ἀποκρύφου μεγάλου ὑδραγωγοῦ σωλῆνος. Περὶ ταύτης μὲν τοσαῦτα ἔλεγον, καὶ ὅτι, ἀφοῦ ἐξετέλεσε τοῦτο, ἔρρίψεν ἑαυτὴν εἰς οἰκῆμα πλήρες σποδοῦ (πενθοῦσα δῆθεν), ὅπως μείνη ἀτιμώρητος.

§ 101. Περὶ δὲ τῶν ἄλλων βασιλέων ἔλεγον, ὅτι οὐδεμίαν παρεῖχον λαμπρότητα, διότι οὐδεμία περὶ τούτου δι' ἔργων ἀπόδειξις ὑπῆρχε, πλὴν ἐνὸς τοῦ ἐσχάτου αὐτῶν καλουμένου Μοίριδος· οὗτος δὲ ἀφῆκε μνημόσυνα ἑαυτοῦ τὰ πρὸς βορρᾶν ἐστραμμένα προπύλαια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡφαίστου· καὶ λίμνην ὠρυξεν, ἧς ἀργότερον θά δηλώσω πόση ἦτο ἡ περιφέρεια· καὶ πυραμίδας ἐν αὐτῇ ὠκοδόμησεν, ὧν τὸ μέγεθος θά σημειώσω ὁμοῦ μετὰ τοῦ τῆς λίμνης. Οὗτος λοιπὸν τόσα πολλὰ μνημεῖα κατέλιπεν· οὐδεὶς δὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν.

§ 102. Παρατρέχων λοιπὸν τούτους, θά μνημονεύσω τοῦ μετὰ τούτους βασιλεύσαντος, ὅστις ἐκαλεῖτο Σέσωτρις· περὶ τούτου ἔλεγον οἱ ἱερεῖς, ὅτι πρῶτος μὲ πλοῖα μακρὰ ἐξεστράτευσε ἐκ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου, καὶ κατέστρεψε τοὺς παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν κατοικοῦντας. Ἐξακολουθῶν δὲ νὰ πλέη πρὸς τὰ ἐμπρὸς, ἔφθασεν εἰς θάλασσαν, ἧτις δὲν ἦτο πλέον πλωτῆ ἔνεκα ὑφάλων βράχων. Ὡς δ' ἐπανῆλθεν ἐντεῦθεν ὀπίσω εἰς Αἴγυπτον, παρχλαθὼν, κατὰ τὰ λεγόμενα τῶν ἱερέων, πολλὴν στρατιάν, ἤλαυσε διὰ τῆς ἠπείρου, καὶ κατέστρεψε πᾶν ἔθνος, ὅπερ ἀπῆντα καθ' ὁδόν. καὶ ὅσα μὲν αὐτῶν, πολεμικὰ ἐτύγγανον καὶ ἰσχυρῶς ἠγάπων τὴν ἐλευθερίαν,

εἰς τούτων τὰς χώρας ἔστησε στήλας, εἰς ἃς ἐνέγραφε τὸ τε ὄνομα τοῦ καὶ τὸ τῆς πατρίδος τοῦ καὶ ὅτι διὰ τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως κατέστρεψεν αὐτὰ ἕσων δ' ἐθνῶν ἀμαχητὶ καὶ εὐκόλως παρέλαβε τὰς πόλεις, καὶ εἰς τὰς ἐν ταῖς χώραις τούτων στηνομένας στήλας ἐνέγραφε μὲν τὰ αὐτὰ, ὅσα καὶ εἰς τὰς στήλας, τὰς παρὰ τοῖς ἀνδρείως πολεμήσασιν ἔθνεσι στηνομένας, ἀλλὰ προσενέγραφε καὶ αἰδοῖα γυναικός, ἵνα δηλοποιήσῃ ὅτι ἦσαν ἀνανδρα.

§ 103. Τοιαῦτα δὲ πράττων, διήρχετο τὴν ἠπειρον, καὶ διαβάς ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, καθυπέταξε τοὺς Σκύθας καὶ τοὺς Θράκας. Νομίζω δὲ, ὅτι μέχρι τούτων μόνων, καὶ οὐχὶ περαιτέρω, ἔφθασεν ὁ αἰγυπτιακὸς στρατός· διότι εἰς τούτων μὲν τὴν χώραν φαίνονται σταθεῖσαι αἱ στήλαι, οὐχὶ δὲ καὶ περαιτέρω· ἐντεῦθεν δὲ στραφεὶς ἐπανήρχετο ὀπίσω. Καὶ ὅταν ἔφθασεν ἐπὶ τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ, δὲν δύναμαι μετὰ βεβαιότητος νὰ εἶπω, εἴτε αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Σέσωτρις, ἀποχωρίσας μέρος τι τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς, κατέλιπεν αὐτόθι οἰκῆτορας τῆς χώρας, εἴτε τινὲς τῶν στρατιωτῶν, βαρυνθέντες τὴν περιπλάνησιν αὐτοῦ, κατέμειναν περὶ τὸν Φάσιδα ποταμόν.

§ 103. Διότι οἱ Κόλχοι φαίνονται μὲν ὄντες Αἰγύπτιοι· λέγω δὲ τοῦτο, ὑπονοήσας ἐγὼ αὐτὸς πρότερον τοιοῦτό τι, ἢ ἀκούσας παρ' ἄλλων φροντίζων δὲ νὰ ἐξακριβώσω τὰ περὶ τούτου, ἠρώτησα ἀμφοτέρους τοὺς λαούς· καὶ μᾶλλον οἱ Κόλχοι ἐνθυμοῦντο τοὺς Αἰγυπτίους ἢ οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς Κόλχους· νομίζουσι δὲ οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι οἱ Κόλχοι κατάγονται ἐκ τῆς στρατιᾶς τοῦ Σεσώτριδος. Καὶ ἐγὼ αὐτὸς δὲ ἐσυμπέρανα τοῦτο ἐκ τοῦ ὅτι εἶναι μελαγχροῖοι καὶ οὐλότριχες (κατσαοί)· καὶ τοῦτο μὲν οὐδὲν σημαίνει, διότι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι λαοὶ τοιοῦτοι, ἀλλὰ μᾶλλον ἐσυμ-

πέρανα τοῦτο καὶ ἐκ τούτων, ὅτι μόνοι ἐκ πάντων τῶν ἀνθρώπων οἱ Κόλχοι, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ Αἰθίοπες περιτέμνονται ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα· οἱ δὲ Φοίνικες, καὶ οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ Σύροι· ὁμολογοῦσιν, ὅτι ἔμαθον τὴν περιτομὴν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων· οἱ δὲ Σύριοι, οἱ κατοικοῦντες περὶ τὸν Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμόν, καὶ οἱ πρὸς τούτους συνορεύοντες Μάκρωνες, λέγουσιν, ὅτι νεωστὶ ἔμαθον τὴν περιτομὴν παρὰ τῶν Κόλχων· οὗτοι δὲ μόνοι εἶναι οἱ περιτεμνόμενοι ἐκ τῶν ἀνθρώπων, καὶ οὗτοι φαίνονται ποιοῦντες τὰ αὐτὰ μετὰ τῶν Αἰγυπτίων. Περὶ δὲ τῶν Αἰγυπτίων καὶ Αἰθίοπων δὲν δύναμαι νὰ εἶπω τίνας παρὰ τῶν ἄλλων ἐδιδάχθησαν τὴν περιτομὴν· διότι φαίνεται αὕτη οὕσα ἀρχαίον τι ἔθιμον. Ὅτι δὲ ἐκ τῆς ἐπιμιξίας μετὰ τῶν Αἰγυπτίων ἔμαθον τινες τὴν περιτομὴν, μέγα τεκμήριον τούτου νομίζω καὶ τὸ ἔξῃς· ὅτι ἐκ τῶν Φοινίκων ὅσοι μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔχουσιν ἐπιμιξίαν, δὲν μιμοῦνται πλέον τοὺς Αἰγυπτίους ὡς πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ δὲν περιτέμνουσι τὰ αἰδοῖα τῶν τέκνων των.

§ 105. Ἄς εἶπω τόρα καὶ ἄλλο τι περὶ τῶν Κόλχων, καθ' ὃ ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους. Τὸ λινάριον μόνοι αὐτοὶ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐργάζονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· καὶ ὁ βίος δὲ αὐτῶν ὅλος, καὶ ἡ γλῶσσα ὁμοιάζουσι πρὸς ἄλληλα. Τὸ λινάριον δὲ τὸ μὲν κολχικὸν καλεῖται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Σαρδονικόν, τὸ δ' ἐξ Αἰγύπτου ἐρχόμενον καλεῖται Αἰγυπτιακόν.

§ 106. Ἐκ τῶν στηλῶν, ἃς ἔστησε κατὰ τὰς διαφόρους χώρας ὁ βασιλεὺς Σέσωτρις, αἱ μὲν πλείσται δὲν φαίνονται πλέον διατηρηθεῖσαι· ἐν δὲ τῇ Παλαιστίνῃ Συρία ἐγὼ αὐτὸς εἶδον αὐτάς ὑπαρχούσας, καὶ τὰ εἰρημένα γράμματα ὑπάρχοντα ἐπ' αὐτῶν, καὶ γυναικὸς αἰδοῖα. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ περὶ τὴν Ἰω-

νίαν δύο ἀγάλματα τούτου τοῦ ἀνδρός, ἐγκακολαμμένα ἐν βράχοις, κατὰ τε τὴν ἐδδὸν, ἧτις ἄγει ἐκ τῆς Ἐφέσου εἰς Φώκαιαν, καὶ κατὰ τὴν ἐκ Σάρδεων εἰς Σμύρνην ἄγουσαν· Κατ' ἀμφοτέρω δὲ τὰ μέρη ταῦτα ὑπάρχει ἐγγεγλυμμένος ἀνὴρ μεγέθους πέντε σπιθῶν, κρατῶν λόγχην μὲν διὰ τῆς δεξιᾶς, τόξον δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς· ἔχει δὲ καὶ τὴν ἄλλην ἐνδυμασίαν αἰγυπτιακὴν καὶ αἰθιοπικὴν· ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἐτέρου ὄμου, ὑπάρχουσι κεχαραγμένα γράμματα ἱερογλυφικὰ αἰγυπτιακά, λέγοντα τὰ ἔξῃς· «ΕΓΩ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΑΥΤΗΝ ΚΑΤΕΚΤΗΣΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΜΩΝ ΒΡΑΧΙΟΝΩΝ». Τίς δὲ εἶναι ὁ παριστανόμενος καὶ πόθεν, ἐνταῦθα μὲν δὲν δηλοῦται, ὑπάρχει ὅμως δεδλωμένον εἰς ἄλλα μέρη. Τινὲς δὲ τῶν θεασαμένων τὰ ἀγάλματα ταῦτα συμπεραίνουσι μὲν ὅτι εἶνε τοῦ Μέμνονος, πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπομακρυνόμενοι.

§ 107. Ἐλεγον δὲ οἱ ἱερεῖς, ὅτι οὗτος ὁ Αἰγύπτιος Σέσωτρις ἐπανελθὼν εἰς Αἴγυπτον μετὰ πλήθους ἀνθρώπων ἐκ τῶν ἐθνῶν, ὧν τὰς χώρας ἐξεπόρθησεν, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὰς παρὰ τὸ Πηλοῦσιον Δάφνας, ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του, πρὸς ὃν εἶχεν ἀφῆσει τὴν κυβέρνησιν τῆς Αἰγύπτου κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, ὁμοῦ μὲ τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας· οὗτος δὲ, περικυκλώσας τὴν οἰκίαν διὰ καυσίμου ὕλης, ἔβαλε πῦρ εἰς αὐτήν. Ὡς δὲ ὁ Σέσωτρις ἔμαθε τοῦτο, πάραυτα ἐσυμβουλεύθη τὴν γυναῖκά του, διότι καὶ ταύτην συνάμα εἶχε καλέσει παρ' ἑαυτῷ· αὕτη δὲ συνεβούλευσεν αὐτὸν ἐκ τῶν παιδῶν, οἵτινες ἦσαν ἕξ, νὰ ἐξαπλώσῃ δύο ἐπὶ τῆς πυρᾶς καὶ νὰ γεφυρώσῃ τὸ καιόμενον, οἱ λοιποὶ δὲ νὰ σωθῶσι, βαίνοντες ἐπ' αὐτῶν. Ταῦτα καὶ ἔπραξεν ὁ Σέσωτρις, καὶ δύο μὲν τῶν παιδῶν κατεκλήσθησαν τοιοῦτοτρόπως, οἱ δὲ λοιποὶ περιεσώθησαν μετὰ τοῦ πατρός.

§ 108. Ἀφικόμενος δὲ ὁ Σέσωστρις εἰς Αἴγυπτον, καὶ τιμωρήσας τὸν ἀδελφόν, τὸ μὲν πλῆθος τῶν αἰχμαλώτων, οὓς ἤγαγεν ἐκ τῶν κυριευθεισῶν χωρῶν, οὕτω μετεχειρίσθη κατεδίκησεν αὐτούς νὰ μεταφέρωσιν ἐλκύνοντες τοὺς παμμεγέθεις κατὰ τὸ μῆκος λίθους, οἵτινες ἐπὶ τούτου τοῦ βασιλέως ἐκομίσθησαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἡφαίστου· τοὺς ἠνάγκασεν δὲ νὰ ὀρύξωσι καὶ πάσας τὰς διώρυγας, αἵτινες σήμερον ὑπάρχουσιν ἐν Αἴγυπτῳ. Καθίστων δὲ ἄκοντες τὴν Αἴγυπτον, ἥτις τὸ πρὶν ἦτο ἰσπλάσιμος καὶ ἀμαξήτος, ἀκατάλληλον πρὸς ταῦτα· διότι ἔκτοτε ἡ Αἴγυπτος, καίτοι πεδινή οὐσα ὄλη, κατέστη ἀνιππος αἰ ἀναμάξευτος· αἰτία δὲ τούτου ὑπῆρξαν καὶ διώρυγες, πολλαὶ οὐσαι, καὶ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ἐκτεινόμεναι. Κατέτεμνε δὲ τὴν χώραν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἐξῆς σκοπόν· ὅσοι τῶν Αἴγυπτίων κατώκουν εἰς πόλεις, μὴ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ κειμένας, ἀλλὰ μακρὰν, οὗτοι, ὅταν ἀπεσύροντο τὰ ἐκ τοῦ ποταμοῦ πλημμυροῦντα ὕδατα, ἐσπάνιζον ὕδατος, καὶ μετεχειρίζοντο γλυρὰ ὕδατα, ἐκ φρεάτων ταῦτα ἀντλοῦντες· τούτων λοιπὸν ἕνεκα κατετμήθη διὰ διωρύγων ἡ Αἴγυπτος.

§ 109. Ἐλεγον δὲ, ὅτι οὗτος ὁ βασιλεὺς διένειμε τὴν χώραν εἰς ἅπαντας τοὺς Αἴγυπτίους, δώσας εἰς ἕκαστον αὐτῶν τεμάχιον τετράγωνον ἴσως ἐκτάσεως, καὶ ἐκ τούτου ἀπετέλεσε τὰς προσόδους τοῦ κράτους, διατάξας ἕκαστον νὰ πληρῶνῃ κατ' ἔτος φόρον ὠρισμένον διὰ τὸ τεμάχιόν του· ἐὰν δὲ ποτε ἀπέκοπτε τις ὁ ποταμὸς μέρος τι τοῦ τεμαχίου, οὗτος, ἐρχόμενος πρὸς αὐτὸν, ἐδηλοποιεῖ τὸ γεγονός· αὐτὸς δ' ἐπεμπεν ἀνθρώπους, ὅπως ἐπισκεφθῶσι καὶ καταμετρήσωσι κατὰ πόσον μικρότερον ἔγεινε τὸ τεμάχιον, ἵνα εἰς τὸ ἐξῆς ὁ ἰδιοκτήτης πληρῶνῃ τὸν φόρον ἀναλόγως τοῦ μένοντος τεμαχίου. Νομίζω δὲ, ὅτι ἐντεῦθεν εὐρεθεῖσα ἡ γεωμετρία, μετηνήχθη

εἰς τὴν Ἑλλάδα· διότι τὰ περὶ πόλου καὶ γνώμονος (ἡλιακοῦ ὥρολογίου), καὶ τῶν δώδεκα τῆς ἡμέρας διαιρέσεων ἔμαθον οἱ Ἕλληνας παρὰ τῶν Βαβυλωνίων.

§ 110. Οὗτος μὲν μόνος βασιλεὺς Αἰγύπτιος ἐβασίλευσε καὶ τῆς Αἰθιοπίας· μνημεῖα δὲ κατέλιπε πρὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡφαίστου ἀγάλματα λίθινα, δύο μὲν ἑαυτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς του τριάκοντα πήχεων τὸ μέγεθος, τέσσαρα δὲ τῶν τεσσάρων παιδῶν του εἴκοσι πήχεων ἕκαστον. Τούτων ἔμπροσθεν τῶν ἀγαλμάτων μετὰ πολὺν καιρὸν Δαρεῖος ὁ Πέρσης ἔστησε τὸν ἑαυτοῦ ἀνδριάντα· ἀλλ' ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἡφαίστου, μὴ ἀνεχόμενος τοῦτο, εἶπε πρὸς τὸν Δαρεῖον, ὅτι δὲν ἔπραξεν ἔργα μεγάλα οἷα Σέσωστρις ὁ Αἰγύπιος· διότι ὁ Σέσωστρις καὶ ἄλλα μὲν ἔθνη ὑπέταξεν οὐχὶ ὀλιγώτερα ἐκείνου, ἔτι δὲ καὶ τοὺς Σκύθας· ὁ δὲ Δαρεῖος δὲν ἠδυνήθη νὰ κυριεύσῃ τοὺς Σκύθας. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ στήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀγαλμάτων ἐκείνου τὸν ἴδιον ἀνδριάντα, ἀφοῦ δὲν τὸν ὑπερέβαλλε κατὰ τὰ ἔργα. Λέγουσι δὲ, ὅτι ὁ Δαρεῖος ἐσυγχώρησε τοὺς λόγους τούτους τοῦ ἱερέως.

§ 111. Τοῦ Σεσώστριδος δὲ τελευτήσαντος, διεδέχθη, ἔλεγον, τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φερῶν. Οὗτος οὐδεμίαν μὲν ἔκαμιν ἐστρατείαν, ἔτυχε δὲ νὰ τυφλωθῇ διὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν· κατελθόντος τοῦ ποταμοῦ τότε μεγίστου καὶ εἰς ὕψος δεκαοκτὼ πηχῶν, ὡς ἐπλημύρησε τὸ ὕδωρ τοὺς ἀγρούς, ἐπῆλθεν ἀνεμὸς ἰσχυρὸς, καὶ ἤγειρε βίαια κύματα· λέγουσι δὲ, ὅτι ὁ βασιλεὺς οὗτος, ἀνοήτως φερόμενος, ἔλαβε λόγχην καὶ τὴν ἐξηκόντισε ἐν μέσῳ τῶν συστρεφομένων ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ· ἀμέσως δὲ, προσβληθεὶς ὑπὸ ὀφθαλμίας, ἐτυφλώθη, καὶ ἔμεινε τυφλὸς δέκα ἔτη· κατὰ δὲ τὸ ἐνδέκατον τῷ ἤλθε χρησμὸς ἐκ τῆς πόλεως Βουτούς, λέγων, ὅτι ἐπληρώθη ὁ χρόνος τῆς ποινῆς, καὶ ὅτι θὰ ἀναβλέψῃ, ἀν

νίψῃ τοὺς ὀφθαλμούς δι' οὖρου γυναικὸς, ἥτις νὰ μὴ ἐγνώρισεν ἄλλον ἀπὸ τὸν ἄνδρα τῆς· ὁ δὲ βασιλεὺς πρῶτον ἐδοκίμασε τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα· ἔπειτα δὲ, ἐπειδὴ δὲν ἀνέβλεψεν, ἐδοκίμασεν ἐφεξῆς καὶ τὰς ἄλλας πάσας· ἀφοῦ δὲ ἀνέβλεψε, συνήθροισε τὰς γυναῖκας, αἱ ἐδοκίμασεν, ἐκτὸς ἐκείνης, δι' ἧς τοῦ οὖρου νιφθεὶς ἀνέβλεψεν, εἰς μίαν πόλιν, ἥτις νῦν καλεῖται Ἐρυθρὰ Βῶλος. Ἀφοῦ δὲ τὰς συνήθροισεν εἰς ταύτην, τὰς κατέκαυσε πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει· ἐκείνην δὲ, διὰ τοῦ οὖρου τῆς ὁποίας ἀνέβλεψεν, ἔλαβεν αὐτὸς εἰς γυναῖκα. Ἀριερώματα δὲ διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν του ἀπὸ τοῦ πάθους τῶν ὀφθαλμῶν ἀνέθηκεν καὶ ἄλλα μὲν εἰς πάντας τοὺς ἐπιστήμους ναοὺς, ἀλλ' ἰδίως μάλιστα ἀξιόλογα καὶ ἀξιοθέατα ἔργα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἡλίου, δύο ὀβελίσκους λιθίνους, μονολίθους καὶ ἔχοντας μῆκος μὲν ἑκατὸν πηχῶν, πλάτος δὲ ὀκτὼ ἐκάτερος.

(ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁμιλία γενομένη τῇ 30 Ἰανουαρίου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τῆς Ἑλληναίγυπτιακῆς Κοινότητος

ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ΑΝ. Ν. ΓΟΥΔΑ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΕ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑ,
ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΤΗ ΟΜΗΓΓΡΙΣ,

Περιγηθεὶς καὶ ἄλλοτε τὴν χώραν ταύτην καὶ μαθὼν ἤδη εὐχαρίστως, ὅτι πρὸς τοὺς ἄλλοις πολλοῖς ἀγαθοῖς, περὶ ὧν ἀπὸ πολλοῦ μὲν ἀόκνως, καὶ πάνυ φιλοτίμως, καὶ ὡς ἔμπροσθεν τοῖς Ἕλλησιν, ἐμεριμνήσατε ὑμεῖς τε καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, ἄρτι δὲ συνεστήσατε καὶ ἀξιόλογον Σύλλογον τὸ «Σεράπιον», ἐν ᾧ εἰς ῥήτωρ διαδέχεται τὸν ἕτερον, καθῆκόν μου

ἐθεώρησα νὰ μὴ ἀπέλθω κατὰ ἄναυδος. Χάριτας δὲ μεγάλας ὀφείλω τοῖς εὐαρεστηθεῖσιν νὰ μοὶ παρέξωσι τὴν εὐκαιρίαν ταύτην ἐνταῦθα, ἔνθα κατὰ τὰ εἰθισμένα ἔδει νὰ ἐκφωνηθῆσῃ σήμερον πανηγυρικὸς ὑπὲρ τῶν προστατευόντων καὶ ἐν τῷ φαινώ τούτῳ φάφῳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ φῶτα καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἀλλὰ, μὴ ἐξοικειωμένους εἰς πανηγυρικοὺς, πάντη ἀπαράσκευους καὶ ἀκατάλληλους ἴσως εἰς τοῦτο τυγχάνων, καὶ οὐδὲν ἔχων πρόχειρον βοήθημα, ὡς θέμα μὲν τῆς ὀμιλίας μου ἐξελεξάμην μόνον διὰ τὸ ἐπίκαιρον τὰς ἀμοιβαίας σχέσεις Αἰγύπτου καὶ Ἑλλάδος, τῶν δὲ Τριῶν Ἱεραρχῶν ἐπικαλοῦμαι ἐν κατανύξει τὴν προστασίαν, ὅπως διαφωτίσωσιν ἡμᾶς πάντας ἵνα πράξωμεν ἐπικαιρῶς τε καὶ καταλλήλως οὐ μόνον τὰ πρὸς ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶν ὅ,τι αἰ περιστάσεις ἀπαιτοῦσι πρὸς δόξαν τῆς πίστεως καὶ τῆς μὴ καταρτισθείσης εἰσέτι μεγάλης πατρίδος, τῆς ἐχούσης πολλὰς καὶ ὠραίας αὐτῆς θυγατέρας στεναζούσας εἰσέτι ὑπὸ ἀφόρητον πίεσιν καὶ ζυγόν.

Καὶ τί μὲν ἦτο ἡ Αἴγυπτος ἄλλοτε καὶ τί ἦτο ἡ Ἑλλάς, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ὑποδείξω διὰ πολλῶν, ἀλλ' ἀρκοῦμαι μόνον ν' ἀναμνήσω ὅτι οὐδὲν ἕτερον ἔθνος ἀνήγειρεν εἰσέτι, οὔτε Πυραμίδας, οὔτε Παρθενῶνα, οὔτε ἴσως ἐδοξάσθη τοσοῦτον, ὅσον τὸ Αἰγύπτιον καὶ τὸ Ἑλληνικόν, οὐχὶ ὅμως μόνον διὰ τῶν Πυραμίδων καὶ τοῦ Παρθενῶνος, ἀλλὰ διὰ τῆς σοφίας, τῆς εὐνομίας καὶ τῆς ἐξασκήσεως πολλῶν ἄλλων ἀρετῶν. Γνωστὸν δὲ εἶναι ὅτι, πολὺ πρὸ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀρετῶν τούτων ἐν Ἑλλάδι, ἤκμαζε εἰς τοσοῦτον ἡ Αἴγυπτος, ὥστε δύο τέκνα αὐτῆς, ὁ Κέκροψ καὶ ὁ Δαναὸς, μετέφερον πρῶτοι τὸν πολιτισμὸν, ὁ μὲν εἰς τὰς Ἀθήνας, ὁ δὲ εἰς τὸ Ἄργος. Βραδύτερον δὲ τόσον πολὺ ἤκμασεν ἡ Αἴγυπτος, ὥστε ἐξ αὐτῆς μετήγαγον τοὺς νόμους ὁ τε Λυκοῦργος ἐν Σπάρτῃ, καὶ ὁ Σόλων ἐν Ἀθή-

ναις, και ὀλίγοι Ἕλληνες ἐτόλμων τότε ν' ἀντιποιηθῶσιν, εἴτε τὸν σοφὸν εἴτε τὸν φιλόσοφον χωρὶς πρότερον νὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν Αἴγυπτον.

Ἄλλὰ κρίμασιν, οἷς οἶδε Κύριος, παρακμασάσης βραδύτερον τῆς Αἰγύπτου, ὁ ἑλληνισμὸς ἔσπευσε ν' ἀνταποδώσῃ αὐτῇ πολλαπλασίονα τὴν εὐεργεσίαν. Καὶ πρῶτος μὲν ἔπραξε τοῦτο ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ διαδοὺς τὸν πολιτισμὸν και εἰς τὰ πέρατα τῆς γνωστῆς τότε οἰκουμένης και καθιδρύσας ἐνταῦθα τὴν φερώνυμον αὐτοῦ ταύτην πόλιν. Βραδύτερον δὲ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ, ἐπίσης Ἕλληνες, Πτολεμαῖοι ἐπροίκισαν αὐτὴν διὰ τοιούτων και τοσούτων καθιδρυμάτων, ὥστε ἡ μὲν Ἀλεξανδριανὴ Σχολὴ ἐπεσκίασε τότε πάσας τὰς ἄλλας, οὐδὲ τῶν ἑλληνικῶν ἐξαιρουμένων, ἡ δὲ Ἀλεξανδριανὴ Βιβλιοθήκη περιεῖχεν ἐν χειρογράφοις ἀποτεταμιευμένον τοσούτον πλούτον γνώσεων, ὥστε ἂν μὴ κατεστρέφετο ὑπὸ τῆς ἐπελθούσης βαρβαρότητος, ἄλλη ἴσως ἤθελεν εἶσθαι ἡ κατάστασις τοῦ σύμπαντος κόσμου ἢ θέλαμεν ἴσως γινώσκει πρὸ πολλοῦ, ὅσα εἰσέτι δὲν ἠδυνήθημεν ν' ἀνακαλύψωμεν.

Ἴδιόν τινα φόρον εὐγνωμοσύνης ὀφείλει τῇ Αἰγύπτῳ ἔκτοτε και αὐτῇ ἡ ἀτυχῆς πατρίδος μου Ἡπειρος, διότι ἄνευ μὲν τῆς ἐνισχύσεως, ἣν ὁ Πτολεμαῖος ἔδωκε τῷ παρ' αὐτῷ ὁμῆρω χρηματίσαντι Πύρρῳ δὲν ἤθελε δυνηθῆ ἴσως οὗτος οὔτε τὸν πάτριον θρόνον ν' ἀνακτήσῃ, οὔτε νὰ δοξασθῇ δις νικήσας και αὐτοὺς τοὺς Ῥωμαίους ἄνευ δὲ τῶν πολλῶν ἐλεφάντων, οὓς πιθανώτατα ἐξ Αἰγύπτου ἐπρομηθεύετο, δὲν ἤθελε τρομάξει τότε και αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας, εἰς οὓς βεβαίως πρὸ τοῦ Πύρρου ἦσαν ἄγνωστα τὰ θηρία ταῦτα. Καὶ πόσον μὲν εἶχεν δοξασθῆ διὰ τῆς ἐξ Αἰγύπτου μετενεχθείσης εὐνομίας ἡ Ἑλλάς, τεκμηριούται τοῦτο και ἐκ τοῦ ὅτι πολὺ πρὸ τοῦ κατακτήσαντος τὴν τότε οἰκουμένην Μεγάλου

γάλου Ἀλεξάνδρου, πολὺ πρὸ τοῦ νικήσαντος και αὐτοὺς τοὺς Ῥωμαίους Πύρρου, οἱ Ἕλληνες μόνον διὰ τῆς εὐνομίας και τῶν χρηστῶν ἠθῶν των, και τοὶ διηρημένοι εἰς πολλὰ κρατίδια ὄντες, ἠδυνήθησαν ὅμως οὐχὶ μόνον νὰ ἀποκρούσωσι πέντε ἑκατομμύρια βαρβάρων, ἀλλὰ βραδύτερον και νὰ νικήσωσι ταῦτα ἐν τῇ ἐστία των, και νὰ ἐκπολιτίσωσιν ὅσα ἦσαν ἐπιδεικτικὰ πολιτισμοῦ.

Κρίμασιν ὅμως οἷς οἶδε Κύριος, βραδύτερον ἦτε Αἴγυπτος και ἡ Ἑλλάς περιῆλθον εἰς τοιαύτην οἰκτρὰν κατάστασιν, ὥστε ἐν μὲν τῇ Αἰγύπτῳ μόνον αἱ Πυραμίδες περιεσώθησαν, ἐν δὲ τῷ Παρθενῶνι μόνον γλαῦκες και βάρβαροι κατῴκουν, συντελοῦντες εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἐρημώσεως.

Δὲν εἶναι βεβαίως τοῦ παρόντως χρόνου νὰ ἐρευνήσω τὰ αἷτια τῆς ἐλεεινῆς ταύτης και ἀξιοδακρύτου καταστάσεως εἰς ἣν περιῆλθε τότε ἦτε Αἴγυπτος και ἡ Ἑλλάς, δὲν δύναμαι ὅμως και νὰ ἀποσιωπήσω ὅτι αὕτη, κατὰ τὸν Πλούταρχον τοῦλάχιστον, μόνον τὰς ἐν Μαραθῶνι, τὰς ἐν Θερμοπύλαις, τὰς ἐν Πλαταιαῖς μάχαις, και μόνον τὰς ἐν Σαλαμῖνι και ἐν Μυκάλῃ ναυμαχίας ἔπραξεν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας και ἐδοξάσθη πάσας δὲ τὰς λοιπὰς ἔπραξε πρὸς διεκδίκησιν ἰδίων παθῶν και ἀκαίρου φιλοδοξίας.

Δὲν δύναμαι ἐπίσης νὰ σιωπήσω, ὅτι ἐφ' ὅσον μὲν ἐθεοποιούντο ἐν Ἑλλάδι ὁ Κλέοβις και ὁ Βήτων διὰ τὴν εὐσέθειάν των, ἐφ' ὅσον αἱ Σπαρτιάτιδες ἐσεμνύνοντο μόνον διὰ τὰ χρῆστα ἦθη τῶν τέκνων των, ἐφ' ὅσον ὁ Δῆμος τῶν Ἀθηναίων δὲν ἀνείχετο οὔτε ν' ἀκούσῃ πρότασιν τινα τοῦ Θεμιστοκλέους, ὅσῳ ὠφέλιμον τοῖς Ἀθηναίοις, τόσῳ ἄδικον τοῖς Ἕλλησιν, ἐγεννῶντο παρ' αὐτοῖς και Λεωνίδαί, και Μιλτιάδαι, και Θεμιστοκλείς, και Ἀριστεῖδαι, και Φειδίαι, και Ἀπελλεῖς, και Φωκίωνες, και Σωκράτεις δοξάσαντες τὴν πα-

τρίδα διὰ τε τῶν ἀθανάτων ἔργων των, διὰ τοῦ πατριωτισμοῦ των και δι' αὐτοῦ πρὸς τοῦτοις τοῦ πλοῦτου των. Ἀμα ὅμως ἐγεννήθησαν ἐν αὐτῇ κατὰ δυστυχίαν και Ἄνυτοι και Μέλιτοι, και Κλέωνες και Ἐφιάλται, τοῦτους μὲν ποτίσαντες τὸ κόνειον, τὸν δὲ Ἀριστείδην ἐξοστρακίσαντες μόνον διότι ἦτο δίκαιος, και τοῦ ἀδίκως φονευθέντος Φωκίω-νος μὴ ἐπιτρέψαντες οὔτε τὴν κόνιν τῶν ὄσων νὰ ἐνταφιασθῇ ἐν τῷ Ἄστει, ἔκτοτε, δυστυχῶς, μόνον Γραικύλλοι ἐγεννῶντο ἀνευθριάστως κηρύττοντες ἐν Ῥώμῃ τὸ « οὐ πατριὸς πλεῖρ εἰς Κόρινθον », οὐχὶ βεβαίως διὰ τὸ ἀπροσπέλαστον, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιπολάζουσαν ἐκεῖ ἀκολασίαν, τὴν πολυτέλειαν και τὴν διαφθοράν. Περιεργον δὲ εἶναι ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, οὐχὶ μόνον μεγάλοι ἄνδρες δὲν ἐγεννῶντο πλέον ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' οὔτε οἱ ἀγαθοὶ ἐτόλμων νὰ εὐεργετήσωσι τοῦλάχιστον αὐτὴν σκοπίμως ἄνευ τῆς ἀδείας τῶν κρατούντων Ῥωμαίων ὅτε δὲ ἐπέτρεψεν ὁ Αὐτοκράτωρ τῷ Ἡρώδῃ τῷ Ἀττικῷ, οὐχὶ μόνον νὰ μεταχειρισθῇ, ἀλλὰ και νὰ καταχρασθῇ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ εὐρεθέντας και παρ' οὐδενὸς διαφιλονεικηθέντας θησαυροὺς, μετεχειρίσθη τῷ ὄντι τοῦτους οὕτως, ὥστε ἀντὶ νὰ συντελέσῃ κατὰ τι εἰς βελτίωσιν τῆς ἀξιοδακρύτου καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος, ἐχειροτέρησεν αὐτὴν οὐκ ὀλίγον, οἰκοδομήσας και πολλαπλασιάσας θεάτρα ἐπὶ θεάτρων και μέγαλα ἐπὶ μεγάρων, ἀπαραλλάκτως σχεδόν, ὅπως και σήμερον σεμνύνονται τινες μόνον ἐπὶ μεγαλοπρεπεστάταις οἰκοδομαῖς, και ἐπὶ θησαυρίσει πλοῦτου ἑπεὶ δὲ ἠθικῆς και ἐπεὶ ἐνισχύσεως αὐτῆς, οὐδεὶς δυστυχῶς ἐφρόντιζε ἑπὶ πολλὴ μάλιστα πρὶν πῆ τὸ κόνειον ὁ Σωκράτης, ὁ διδάσκων ἠθικὴν, μὴ διαφέρουσαν πολὺ τῆς τοῦ Εὐαγγελίου, οἱ μὲν ποιηταὶ και ἐσατύρισαν αὐτὸν, οἱ δὲ εὐποροὶ και ἐχλεύαζον ἴσως τὴν ἐντίμον πενίαν του, ὅτε ἤκουον ὅτι

διήρχετο τὸν Ἰλισσὸν ἀνυπόδητος.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους τί ἀπέγεινεν ὁ ἀμίμητος Παρθενῶν, τί τὰ τόσα μέγαλα ἐπὶ μαρμάρων, τί τὸ θεάτρον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ και τὰ τόσα ἄλλα μέγαλα καθὼς και τὰ ἀμύθητα πλούτη αὐτοῦ; Τὴν μὲν τύχην τοῦ Παρθενῶνος και τῶν ἄλλων ἀριστουργημάτων τῶν προγόνων ἡμῶν ἠκούσατε πρὸ ὀλίγου, ἴσως μάλιστα τινες ἐξ ὑμῶν και εἶδατε, ἐνθυμεῖσθε και δὲν ἀγνοεῖτε βεβαίως ὅτι και μέχρι πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν ἐβρίπτον εἰς τὴν ἀσβεστοκἀμινον τ' ἀριστουργήματα ταῦτα τῶν προγόνων μας ἰδίαις χερσὶν ἔνιοι τῶν πατέρων μας, ἵνα προσπορισθῶσιν ἄσβεστον, τινες δὲ περίπυστοι Εὐρωπαῖοι και ἐσύλουσαν ταῦτα ἐπισήμως, ἵνα κοσμήσωσι τὰ Μουσεῖά των ἄλλὰ δὲν ὑπῆρξαν εὐτυχέστερα και τὰ μέγαλα και τὰ θεάτρα τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ και ἐπ' αὐτῶν, ἀγνώστων ὄντων μέχρι πρὸ μικροῦ, ὀλίγη κριθὴ ἐσπείρετο, ἵν' ἀποζῶσιν οἱ γηγενεῖς Ἀθηναῖοι και μὴ λιμώττωσιν ὅπως ἐλίμωττον οἱ περίξ τῶν Πυραμίδων Φελάχοι, ἀποζῶντες μόνον ἀπὸ τῶν ἀπαλωνισμένων σκυβάλων, ὧν μόνον ἐπέτρεπον τὴν χρῆσιν οἱ Μαμελοῦκοι, οἱ κύριοι ζωῆς και θανάτου τότε ὄντες, και πάντα τὰ προϊόντα τῆς γῆς ταύτης τῆς ἐπαγγελίας μεταχειριζόμενοι πρὸς ἰδίαν αὐτῶν τροφήν και ἀκολασίαν.

Και τοιαύτη ἡ κατάστασις και αἱ ἀμοιβαῖαι σχέσεις Αἰγύπτου και Ἑλλάδος ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος, και ἐπὶ τῶν νεωτέρων χρόνων μέχρι τοῦ καθ' ὑμᾶς αἰῶνος. Ἐπὶ μὲν τῆς ἀρχαιότητος οὐδεμίαν ἴσως ἔχουσαι, οὔτε εὐνομιώτεραν, οὔτε ὀλιωτέραν, οὔτε ἐνδοξοτέραν ἐαυτῶν χώραν, ἡμιλλῶντο εὐγενῶς πρὸς ἀλλήλας, και ἐκάστη προσεπάθει ν' ἀνταποδίδῃ τῇ ἐτέρα μείζονας τὰς εὐεργεσίας.

Ὅσα μετέλαβεν ἐξ Αἰγύπτου ὁ Ἑλληνισμὸς διὰ τοῦ Λυκούργου και τοῦ Σόλωνος, ἀνταπέδωκε πολλαπλάσια διὰ τοῦ Μεγάλου

Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν Πτολεμαίων ὅτε δὲ βραδύτερον αἱ χώραι αὐταὶ διὰ τὰς πολλὰς αὐτῶν ἀνομιᾶς καὶ μᾶλλον διὰ τὴν ἐρήμωσιν καὶ καταστροφὴν, ἧς ἐπήνεγκαν εἰς αὐτάς ὁ φανατισμὸς καὶ ἡ δεισιδαιμονία, ὀρηθησάτω τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῆς πεφωτισμένης σήμερον Δύσεως διὰ τῶν σταυροφοριῶν, βραδύτερον δὲ ἐκ τῆς βεβαρβαρωμένης Ἀσίας τε καὶ Ἀραβίας, ἀμφοτέραι αἱ ἀτυχεῖς αὐταὶ χώραι ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα καὶ οὐδεμίαν ἔλαβον οὐδαμῶθεν βοήθειαν, ἵνα ἐξέλθωσι τῆς οἰκτροτάτης ταύτης κατασταστάσεώς των.

Πρωορισμένον δὲ φαίνεται ἦτο ὑπὸ τῆς Θεῆς Προνοίας ἀμφοτέραι καὶ νὰ συναπελευθερωθῶσι ταυτόχρονως σχεδὸν καὶ νὰ συνδοξασθῶσι, καὶ τὰς ἀμοιβαίας αὐτῶν σχέσεις αὐτῆς ν' ἀναλάβωσι.

Καὶ πρῶτον μὲν, ὡς γνωστὸν, ἀπληθευρώθη ἡ Αἴγυπτος, κατὰ θεῖαν δέ τινα εὐδοκίαν δι' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀναγκασθέντος καὶ ν' ἀλλαξοπιστήσῃ ἐπὶ τῆς βαρβαρότητος Ἑλληνισμοῦ, διότι οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῆ ὅτι ὁ ἔνδοξος ἰδρυτὴς τῆς Βασιλευσύσης σήμερον ἐν Αἴγυπτῳ δυναστείας Μεχμέτ Ἀλῆς, ὅσον πιστὸς ἔμεινεν εἰς τὸ θρήσκευμα τῶν πατέρων του, ὅσον ἐντίμως ἐξυπρέτησε τὸν ἀρχηγὸν τῆς τε θρησκείας καὶ τοῦ Κράτους του, ἦτο ὅμως Ἑλλήν τὴν καταγωγὴν καὶ γνήσιος γνησιώτατος ἀπόγονος καὶ συμπατριώτης τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Τὴν δὲ διὰ τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ ἀπελευθερώσιν τῆς Αἴγυπτου ἀπὸ τῶν Μαμελούκων, οὐς οὐδ' οἱ στρατοὶ τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος ἠδυνήθησαν νὰ ὑποτάξωσι, παρεκλούθησαν εὐτυχῶς ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἡ ἀπελευθερώσιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ οὕτως ἤρξαντο αὐτῆς αἱ μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν χωρῶν σχέσεις.

Καὶ διὰ τίνων μὲν ἀρετῶν ἀπληθευρώσῃ τὴν Αἴγυπτον ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς καὶ κατέστησεν αὐτὴν τοιαύτην, αὐτὸς τε καὶ οἱ ἄξιοι

αὐτοῦ διάδοχοι, οἳ εἶναι σήμερον, θέλω καταδείξω ἂν ἐπιζήσω μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ συγγράμματός μου, προτιθέμενος νὰ συγγράψω τότε ἐκ τῶν πρώτων καὶ τὸν βίον τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ. Διὰ τίνων δὲ μέσων ἀπληθεύωσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ κατέστησεν αὐτὴν τοιαύτην, οἳ εἶναι σήμερον, αἱ ἀρεταὶ τῶν χθὲς μόλις ἀπελθόντων πατέρων ἡμῶν κατὰ τὸ πλεῖστον μὲν κατέδειξα διὰ τῶν ὀκτῶ ἀχρι τοῦδε δημοσιευθέντων τόμων τῶν παραλλήλων βίων τῶν ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος διαπρεψάντων ἀνδρῶν, ἐλπίζω δὲ νὰ καταδείξω καὶ τὸ ὑπόλοιπον διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ὑπολειπομένων μοι τεσσάρων ἐτι τόμων.

Περὶ ἑργον δὲ καὶ εὐχάριστον συνάμα εἶναι, ὅτι ἀκριβῶς καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Ἑλλὰς ἠγωνίζετο τὸν περὶ τῶν ὄλων ἀγῶνα, ἵν' ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς, ἤρξαντο καὶ αὐτῆς αἱ μεταξὺ Αἴγυπτου καὶ Ἑλλάδος στενώταται σχέσεις. Ἡ μὲν πρώτη ἐπεμψε πολλὰς χιλιάδας τῶν τέκνων τῆς καὶ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν ἔνδοξον στρατηγὸν τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς βασιλευσύσης δυναστείας Ἰβραῆμ πασσᾶν, ἵνα ὑποτάξῃ κατὰ διαταγὴν τοῦ κυρίου του τὴν Ἑλλάδα, αὕτη δὲ πρὸς εὐγενῆ ἐκδίκησιν ἐπεμψεν ἀκριβῶς, καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ Αἴγύπτιοι στρατοὶ κατὰ τὴν τότε ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν καὶ κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν ἠρήμωνον τὴν χώραν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἠχμαλώτιζον τὰ τέκνα αὐτῆς, ἐπεμψε, λέγω, τινὰς τούτων, οἷον τοὺς Τσιτζίνα τοὺς Ἀβέρωφ, τοὺς Τσιτζίνα, τοὺς Δαναστάση, τοὺς Στουρνάρη, τοὺς Ἀμπέτ, τοὺς Κασσαβέτη καὶ ἄλλους, οὐχὶ βεβαίως ἵνα ἐρημώσωσιν, ἀπαγε τῆς βλασφημίας, οὐδέποτε οὔτε μετῆλθεν, οὔτε θὰ μετέλθῃ ὁ ἑλληνισμὸς τὴν ἐρήμωσιν, ἀλλὰ ἵνα καθιδρύσωσιν ἐκτοτε τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα φιλεκπαιδευτικὰ, φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπολιτευτικὰ καθιδρύματα,

ὅσα καὶ οἳα πολλαπλασιασθέντα ἔκτοτε παρ' ἡμῶν καὶ τῶν τέκνων ἄλλων πεπολιτισμένων ἔθνων κατέστησεν τὴν Αἴγυπτον τοιαύτην οἳα εἶναι σήμερον, ἐλκύουσα τὸν ἔπαινον τοῦ σύμπαντος κόσμου ἔτι δὲ περιεργότερον καὶ εὐχαριστώτερον εἶναι ὅτι, καὶ διὰ τίνων ἐκ τῶν τότε αἰχμαλωτισθέντων τέκνων του, ὁ ἑλληνισμὸς, καίτοι ἀλλαξοπιστησάντων ἐνίων τούτων, ἀνταπέδωκεν ὅμως τῇ Αἴγυπτῳ κατὰ τὸν ἔμφυτον αὐτοῦ χαρακτῆρα χάριτας καὶ εὐεργεσίας, καὶ οὐδεὶς φρονῶ διαφιλονεικῆσθαι σήμερον ὅτι οἱ τότε αἰχμαλωτισθέντες, ὁ Κρῆς Ἰσμαῆλ πασσᾶς, ὁ Μεσολογγίτης Ζουλιφκάρ πασσᾶς, καὶ οὐκ ὀλίγοι ἄλλοι ὅμοιοι τούτων, πατρικῶς ἀνατραφέντες πρότερον ὑπὸ τοῦ ἐνδόξου ἀρχηγοῦ τῆς βασιλευσύσης δυναστείας καὶ τοῦ ἀξίου υἱοῦ αὐτοῦ Ἰβραῆμ πασσᾶ ἐξυπρέτησαν ὡς ἐμπρέπει τοῖς Ἑλλῆσι τιμίως, καὶ μεγάλα ἀξιώματα καθείξαν καὶ ἐτίμησαν ταῦτα καὶ τὰς ἀγαθωτέρας ἄφησαν ἐν τῇ χώρᾳ ἀναμνήσεις.

Τοιαύτη δὲ καὶ ἡ κατάστασις καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι σχέσεις τῶν χωρῶν τούτων ἐπὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος καὶ ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως αὐτῶν. Ἐνταῦθα δὲ οὐδόπως πιστεύω ὅτι δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἅπαξ ἐπιτευχθέντος ὅπως δῆποτε τοῦ σκοποῦ τούτου καὶ ἐλευθέρων οὐσῶν τῶν χωρῶν τούτων, οὐδὲν ἀπολείπεται ἡμῖν νὰ πράξωμεν. Οὐδεὶς βεβαίως δύναται ν' ἀρνηθῆ ὅτι ἔντε τῇ Αἴγυπτῳ καὶ ἐν Ἑλλάδι διεπράχθησαν τῶ ὄντι πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀλλ' ὑπολείπονται ἡμῖν τὰ πλεῖστα καὶ ἂν οὐχὶ τὰ δυσχερέστερα, πάντως ὅμως τὰ σπουδαιότερα καὶ συντελεστικώτερα εἰς τὸ ν' ἀποκτήσωσιν ἀμφοτέραι αἱ χώραι αὐταὶ τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν δόξαν καὶ εὐκλειαν.

Καὶ ἐνιαχοῦ μὲν τῆς Αἴγυπτου, τῆς ἀληθοῦς ταύτης γῆς τῆς ἐπαγγελίας καὶ τῶν θαυμάτων, καίτοι ἐχούσης τοιαύτας πόλεις οἳα ἡ Ἀλεξάνδρεια, τὸ Κάϊρον, καὶ ἄλλαι τι-

νὲς ἀμιλλώμεναι εὐγενῶς σήμερον πρὸς τὰς ὠραιότερας καὶ πλουσιωτέρας τῆς οἰκουμένης χώρας, ἐνιαχοῦ, λέγω, τῆς Αἴγυπτου ἐπιπολάζει εἰσέτι τοσαύτη δεισιδαιμονία καὶ ἀμάθεια καὶ ἡ παρακολουθοῦσα ταύτας ἐρήμωσις τῆς χώρας, ὥστε οὐ πρὸ πολλοῦ ἤκουσα, ὅτι τοὺς ἐπιστρέφοντας ἐξ Ἰορδάνου εἰς Ἱεροσόλυμα περιηγητὰς κατέφαγον νύκτωρ τὰ θηρία. Ἐνιαχοῦ δὲ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἰδίως τοῦ ὑπὸ τὴν δουλείαν, τὰ δεινὰ ταῦτα εἰσι χεῖρονα, οὔτε ἡ γενέτειρα πατρίς τῶν Τσιτζίνα, τῶν Ἀβέρωφ, τῶν Ἀντωνιάδου, τῶν Ράλλη, τῶν Νικολοπούλου, τῶν Βερναρδάκη, τοῦ Κανάρη, τοῦ Ρῆγα τοῦ Φερράιου, τοῦ Κοραῆ, τοῦ Κασσαβέτη, τῶν Σιναδινῶν, καὶ τούτων ἄλλων θυσιασθέντων ἄλλοτε καὶ διαπρεπόντων σήμερον ἐνταῦθ' αὐτῶν καὶ ἀλλαχοῦ, ἀπληλάγη εἰσέτι τῆς δουλείας, τῆς ἀμαθείας καὶ τοῦ αὐθαιρέτου δεσποτισμοῦ, οὔτε ἡ γενέτειρα πατρίς τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς βασιλευσύσης ἐν Αἴγυπτῳ Δυναστείας ἐπροκίσθη εἰσέτι δι' εὐνομίας, τῆς μόνης γενετείρας τοῦ ἀληθοῦς μεγαλείου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐκάστης χώρας. Μόλις πρὸ ἡμερῶν ἐκνήρυχθη ἐκεῖ συνταγματικὸν πολίτευμα μήπω ἐφαρμοσθέν. Δὲν ἔχω δὲ ἀνάγκην νὰ προσθέσω, ὅτι ἰδιαιτέρας πατρίδος δεδουλωμένης καὶ μὴ εὐνομουμένης οὐδὲν ἀλγεινότερον ἴσως καὶ οὐδὲν ὀνειδιστικώτερον παντὶ τῶ φιλοτίμῳ οὔτος καὶ τοῦ Κροῖσου τὰ πλούτη ἂν θησαυρίσῃ καὶ τῶν μεγαλειτέρων τοῦ κόσμου τιμῶν ἂν ἀξιώσῃ, πανταχοῦ ὅμως καὶ πάντοτε θὰ καλῆται ἐπηλύς καὶ ἄπατρις, ἂν μὴ ἔχῃ καὶ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα ἐλευθερὰν ταύτης δὲ εὐνομουμένης καὶ εὐημερούσης οὐδὲν ἰερώτερον καὶ προσφιλέστερον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἔσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν πρεσβεύοντες καὶ πάντες οἱ ζῶντες σήμερον.

Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἴσως τίς ἐπιφέρει ὅτι ἀπαιτοῦνται χρήματα, διότι τῶν ἄλλων ἐν τῷ

αἰῶνι τούτῳ μᾶλλον ἀρμόζει τὸ «δεῖ δεῖ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδέν» καὶ οὐχὶ καθ' ὅν αἰῶνα ἐλέχθη «ἡμεῖς δὲ ἕνεκα ἐκτάκτων περιστάσεων κατεστράφημεν». Δὲν ἀγνοῶ, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ἀποβλέπων εἰς τὴν φιλοτιμίαν του, θὰ συντελέσῃ καὶ διὰ τοῦ πλοῦτου εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἀνατολῆς διὰ πάντων αὐτῆς τῶν στοιχείων, καίτοι δεσπόζοντος εἰσέτι τοῦ Ὀθωμανικοῦ, ἀποβλέπων, λέγω, εἰς τὴν εὐγενῆ ταύτην φιλοτιμίαν μᾶλλον ἢ εἰς καθαρὰν πλεοιξίαν, ἀπώλεσεν ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν τοῖς τουρκοῖς ἐν γένει χρωσγράφοις πλείονα τῶν τεσσαράκοντα ἑκατομμυρ. λιρῶν ἄλλὰ πόσα εἶχεν οὗτος ὅτε ἀπλευθερώθη; Κατὰ μὲν τὰς ἀξιοπιστοτέρας μαρτυρίας οὔτε περιουσία τις ἑλληνικὴ εἶχε περισωθῆ μετὰ τὸν ἀγῶνα, ἀλλ' οὔτε λίθος ἐπὶ λίθου εἶχε μείνει ἐν τῇ ἐλευθερωθείσῃ Ἑλλάδι· κατὰ δὲ τὰς μαρτυρίας καὶ τῶν ἀσπονδοτέρων ἐχθρῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, αἱ μὲν Ἀθηναῖοι, ὁ Πειραιεύς, ἡ Σύρος καὶ αἱ Πάτραι ἀμιλλῶνται σήμερον κατὰ τε τὸν πλοῦτον καὶ τὴν καλλονὴν μετὰ τῶν ὠραιοτέρων καὶ ὀλιωτέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ὁ δὲ Πειραιεύς ἰδίως ἡ Σύρος καὶ αἱ Πάτραι μετὰ τῶν βιομηχανικωτέρων καὶ ἐμπορικωτέρων, καὶ σύμπασα ἡ Πελοπόννησος μετὰ τῶν παραγωγικωτέρων χωρῶν.

Ἦμεῖς δὲ ἐνταῦθα τε καὶ ἄλλοι Ἕλληνες ἀλλαχοῦ φημίζεσθε οὐχὶ μόνον ὡς οἱ εὐπορώτεροι, ἀλλὰ καὶ ὡς οἱ ἐπιχειρηματικώτεροι καὶ οἱ ἐντιμώτεροι τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν κεφαλαίουχων.

Ἀπόδειξις τρανωτάτη τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου εἶναι καὶ τὰ μεγάλα ποσὰ ὅσα ἀπώλεσατε ἐν τουρκοῖς χρωσγράφοις· ὁ ἐπασχολῶν δὲ εἰς μίαν μόνον ἐπισφαλῆ μάχιστα ἐπιχείρησιν τσαῦτα, φυσικὸν συμπέρασμα εἶναι ὅτι εἶχε καὶ ἔχει πενταπλασίονα τοῦλάχιστον τούτων, ἅτινα ἐπασχολεῖ εὐτυχῶς, ὡς βλέπω, εἰς ἄλλας ἤττον ἐπισηφαλεῖς ἐπιχειρήσεις· καὶ χαίρω καὶ σεμνύνομαι διότι γινώσκω καὶ πέπεισμαι ὅτι πολλοὶ καὶ ἐκ τῶν ἀπορρομένων μοι τοῦ λόγου τούτου δύνανται νὰ ὑπερακοντίσωσι κατὰ τὸν πλοῦτον καὶ τοὺς Ζωσιμάδας, καὶ τὸν Καπλάνη, καὶ τοὺς Τσοσίτζας, καὶ τὸν Στουρνάρη. Τί δὲ ἤθελε γίνεαι ὁ Ἑλληνισμὸς ἄνευ τῆς ὅσῃ εὐγενούς τῆς

καίματαιας ταύτης φιλοτιμίας, τοῦ νὰ συντελέσῃ δηλαδὴ καὶ διὰ τῆς τοιαύτης ἐπασχολήσεως τῶν κεφαλαίων του εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἀνατολῆς διὰ ἰδίων αὐτῆ στοιχείων; καὶ τί δύναται νὰ γείνη ἐάν πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ ἐξακοντίσωσι κατὰ τὸν πλοῦτον τοὺς Ζωσιμάδας, τὸν Καπλάνη, τοὺς Τσοσίτζας καὶ τὸν Στουρνάρη φιλοτιμηθῶσι νὰ ὑπερακοντίσωσιν αὐτοὺς καὶ κατὰ τὰ εὐεργετήματα καὶ κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἄλλων ἀρετῶν; ἀλλὰ μὴ πρὸς Θεοῦ περιορίζεσθε μόνον εἰς τὴν θησαύρισιν πλοῦτου, οὔτε εἰς τὴν συσσώρευσιν μαρμάρων ἐπὶ μαρμάρων, οὔτε εἰς ματαίαν ἐπίδειξιν πολυτελείας, οὔτε εἰς τρυφὰς καὶ διασκεδάσεις· ἀλλ' εἰς τὴν ἐξάσκησιν ἀρετῶν καὶ ἰδίως ἀκραιφνοῦς πατριωτισμοῦ, διότι ἐκ τῆς καλλιέργειας μόνον τούτων ἐνδέχεται νὰ γεννηθῇ καὶ αὐτὴ τοιαύτη κατάστασις πραγμάτων, ὅταν περιγράφει τὴν τῆς Αἰγύπτου ὁ Πίνδαρος ἐν τρισὶ στίχοις, οὓς αἰδοῦμενος ἀποσιωπῶ. Παρακαλῶ ὅμως πάντα φιλόπατριν ν' ἀναγνώσῃ αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς καὶ νὰ ἔχῃ πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν ὡς περ φιλόπατρις τις καὶ πολυμάχης συμπολίτης ἡμῶν ἐνταῦθα παρακαθήμενος, ὅστις καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ λαλοῦντος περὶ ἡθῶν, ἐπέστησε πρῶτος τὴν προσοχὴν. Εὐρηνται δὲ οἱ στίχοι οὔτοι ἐν τῷ κεφαλαίῳ «Θρηνοί» ὑπ' ἀριθ. 112 (179) ἐν σελίδι 232 τῆς ἀνά χειρᾶς μου γενομένης ἐν Λειψία ἐκδόσεως τῷ 1858 ὑπὸ Schneidowin.

Δὲν εἶχον ἄρα γε σοφίαν κ' εὐνομίαν οἱ Αἰγύπτιοι; Ἦκούσατε ἄρτι τὰ λεχθέντα περὶ τούτου ἐξ ἀξιοπίστων πηγῶν. Δὲν ἦσαν ἄρα γε πλούσιοι; Ἀναλογίσθητε τὴν ἐκπληκτικὴν δαπάνην αὐτῶν καὶ πρὸς κατασκευὴν μουσείων. Δὲν ἐφρόντιζον καὶ πρὸς διαιώνισιν τῆς μνήμης τῶν διὰ τῆς ἀνεγέρσεως τεραστίων καὶ δαπανηροτάτων οἰκοδομημάτων; Ἀναλογίσθητε τὰς Πυραμίδας. Διὰ τί δὲ κατήτησαν τοιοῦτοι ἐπὶ μὲν τῆς ἀρχαιότητος, οἷους περιγράφει ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ δὲ τῶν νεωτέρων χρόνων ὑπὸ τοὺς Μαμελούκους τοιοῦτοι, οἷους τοὺς περιγράφει ὁ Βόλνεϋ. Δι' οὐδεμίαν ἄλλην, φρονῶ, αἰτίαν, εἰ μὴ μόνον διότι παρημέλουν τὴν καλλιέργειαν τῆς ἠθικῆς καὶ τὴν ἀρετῆν, ὧν πρωτίστη μετὰ τὴν εὐσέβειαν εἶναι

ὁ ἀκραιφνὴς πατριωτισμὸς. Εἰς ταῦτα λοιπὸν πρὸς Θεοῦ ἐπιστήσετε τὴν προσοχὴν σας, ἐάν ἀγαπᾶτε, ὡς δὲν ἀμφιβάλλω, τὴν τε γενικὴν καὶ τὴν ἰδιαιτέραν ἕκαστος πατρίδα.

Καὶ τί μὲν ζητεῖ παρ' ὑμῶν τῶν εὐπορούντων σήμερον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὁ Ἑλληνισμὸς, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σας ὑποδείξω διὰ πολλῶν ἐν δὲ μόνον δὲν μοι ἐπιτρέπεται νὰ σιωπήσω, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἑλληνισμὸς σήμερον ἵνα δυνηθῇ νὰ ἐπιτελέσῃ εὐπροσώπως τοῦλάχιστον τὸ καθήκον του, δὲν ζητεῖ παρ' ἡμῶν ἵν' ἀπελευθερώσῃ καὶ τὴν ἰδίαν ἕκαστου πατρίδα οὔτε χρήματα ἵνα πλουτήσῃ καὶ δαπανᾷ ἐν ἀμεριμνομεριμνοσύνῃ, ἀλλὰ μόνον τὰ μέσα ἐκεῖνα, δι' ὧν θερμαίνεται ἡ διάνοια καὶ πολλαπλασιάζονται αἱ ἀρεταί, καὶ τὰ ἐφόδια ἐκεῖνα δι' ὧν ἕκαστος λογικὸς καὶ φιλόπατρις καὶ φιλότιμος ἀνὴρ δύναται καὶ ἑαυτὸν νὰ ὑπερασπίσῃ, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος του ν' ἀποθάνῃ ἐν ἀνάγκῃ ὡς ἦρωας. Ποῖα δὲ εἰσὶ τὰ τε μέσα καὶ τὰ ἐφόδια ταῦτα δὲν ἀπόκειται εἰς ἐμὲ νὰ ἀπαριθμήσω, φοβούμαι μάλιστα μὴ καὶ διὰ τῶν λεχθέντων παρεξηγηθῶ· ἀλλ' οὐδὲν ἤττον καὶ διακινδυνεύων νὰ πάθω τοῦτο, δὲν δύναμαι ν' ἀποκρύψω ὅτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἔργων Ῥήγα τοῦ Φεραίου καὶ τοῦ Κοραῆ σπάνια ἦσαν τὰ παραδείγματα τοῦ ἀληθοῦς πατριωτισμοῦ, μετὰ δὲ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κατέστησαν τόσον πάγκοινα, ὥστε δι' αὐτῶν καὶ μόνον ὁ Ἑλληνισμὸς ἐδυνήθη οὐ μόνον ν' ἀντιταχθῇ κατὰ μιᾶς μεγάλης Αὐτοκρατορίας καὶ κατὰ τριῶν ἰσχυρῶν σατραπειῶν, ἀλλὰ καὶ ν' ἀπελευθερώσῃ ἐπὶ τέλους τὴν μικρὰν ἐκείνην λωρίδα τῆς γῆς, ἣν οἱ πάντες ἀποκαλοῦμεν καὶ ἔχομεν γενικὴν πατρίδα.

Ὅσοι λοιπὸν ἐπιθυμοῦμεν καὶ τὴν ἀπελευθερώσιν τῆς ἰδίας ἕκαστου πατρίδος ἄς μιμηθῶμεν τὰ παραδείγματα τούτων, ἄς πολλαπλασιάσωμεν τὰ τοῦ Βαρβάκη, τοῦ Χατζῆ Κώστα καὶ ἄλλων, καὶ ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι τότε, ἀλλὰ μόνον τότε, θὰ γεννηθῶσι καὶ ἄλλοι νὰ ἐκπλήξωσι τὸν κόσμον καὶ αὐτὴς διὰ θαυμάτων αὐταπαρνήσεως καὶ ἡρωϊσμοῦ, ὡς περ ἐξέπληξαν οὕτω γῆρας μόλις οἱ Κολοκοτρῶναι, οἱ Μποτσαράοι, οἱ Ἀνδρουῦτσοι, οἱ Διάκοι, οἱ Κρατσάκοι, οἱ Μιζούλι, οἱ Κανάρει, καὶ ἄλ-

λοι, ὧν τοὺς βίους συνέγραψα.

Ἐνταῦθα ὄφειλον νὰ εἶπω ὀλίγας τινὰς λέξεις ἐπικαίρους ἕνεκα τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ περιστάσεων, ἀλλὰ μετὰ τὸ συγκινητικώτατον θέαμα, ὅπερ πρὸς στιγμὴν εἶδον ἐν νῶ νὰφ προτιμῶ ν' ἀναγνώσῃτε αὐτὰς δημοσιευθεσομένης καὶ διότι οὐδένα θεωρῶ ἤττον ἐμοῦ ἀγαπῶντα τὴν πατρίδα καὶ διότι πέπεισμαι, ὅτι ἡ εὐγενὴς νεολαία, αἱ γρηστοὶ αὐταὶ ἐλπιδες τῆς πατρίδος εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἐπιφωνήσωσι ποτε ὑψυχένως τὸ Σπαρτιατικὸν «ἄμμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶν κάρβονες», ὅταν ὅμως ἐκπαιδευθῶσι καὶ ἀκολούθως, ὅπως ἐκπαιδεύονται ἤδη.

Μετ' εὐχαριστήσεως δ' ἔμαθον, ὅτι ἕναρξίς τις ἐκπληρώσεως τῶν ἐνθέρμων τούτων εὐχῶν παντὸς Ἑλληνος ἐγένετο ἤδη ἐνταῦθά τε καὶ ἄλλαχοῦ, καὶ Ἐπιτροπὴ συνεστήθη πρὸς τοῦτο, καὶ δραστηρίως εἰργάσθη αὐτὴ καὶ εἰς εὐάρεστον τι ἀποτέλεσμα ἔφθασε καὶ τοὶ μὴ συνεισενεγκότων εἰσέτι τῶν μᾶλλον εὐπόρων, οὐχὶ ὡς ὀκνοῦντων, ἄπαγε τῆς βλασφημίας! ὁ Ἕλληνας ὅπου δῆποτε τῆς γῆς καὶ ἂν διαμένη, οὐδέποτε ὀκνεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ὑπὲρ τῆς μητρικῆς καὶ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ πατρίδος καθήκον, ἀλλ' ὡς ἐπιθυμούντων νὰ θέσωσιν ἐπάξιον τῆς τε εὐπορίας αὐτῶν καὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν περιστάσεων ἐπιστέγασμα εἰς τὸ κοινωφελέστατον τῆς ἐπιχειρήσεως. Εἶθε νὰ γείνη τοῦτο ὅσῳ τάχιον καὶ ἐπικαίρως καὶ σκοπίμως, διότι καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον «οὐκ ἔστι καλὸν, ἐάν μὴ καλῶς γίγηται», τοῦτέστι ἐάν δὲν ἀποβλέπῃ εἰς τὴν ἀληθῆ δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς τε ἰδιαιτέρας ἕκαστου καὶ τῆς κοινῆς τῶν πάντων πατρίδος Ἑλλάδος.

Ζήτω ἡ πατρίς, ζήτω ἡ εὐνομία, ζήτω ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Γεώργιος ὁ Α', ζήτω ὁ τῆς Αἰγύπτου Κεδδὶβῆς Ἰσμαήλ Πασσάς.

Η ΤΕΛΕΤΗ

ΤΗΣ ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

Τὴν 6 Φεβρουαρίου, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὄραν 10 1)2 π. μ. συνελθόντων ἐν τῷ νέῳ

τοῦ Συλλόγου καταστήματι πλείστων μελῶν καὶ ἄλλων φιλομούσων, ἐν οἷς καὶ ἱκανοὶ φιλόκαλοι καὶ φιλόμουσοι Ἑλληνίδες, προσεχρῶσθη τῆς εὐγενεστάτης τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος συζύγου, καὶ παρόντων τοῦ τε Γενικοῦ Προξένου Κ. Ι. Πέρβελη καὶ τοῦ Προξένου τῆς Ὀλλανδίας Κ. Ἐρνέστου Δουτὶλ, ἐπιτίμων μελῶν τοῦ Συλλόγου, ὁ Ἅγιος Ξανθουπόλεως ἐτέλεσεν ἐπὶ τῆς ἐξέδρας ἀγιασμὸν καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν θεῖαν χάριν καὶ ἀντίληψιν ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ Συλλόγου.

Κατόπιν ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας, ὅτι προσεχώρησεν καὶ ἡ Α. Π. ὁ τρισεβάστος Πατριάρχης καὶ πνευματικὸς τοῦ Συλλόγου προστάτης, Κ. Σωφρόνιος θέλει, καθ' ἃ ἠυδόκησε νὰ γράψῃ πρὸς αὐτὸν, παραστῆ αὐτοπροσώπως ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ θέλει ἐπιδαφιλεύσῃ τὰς εὐλογίας αὐτοῦ, ὁπότε δὴ καὶ ἐπιφυλάσσεται ν' ἀπαγγείλῃ τὸν κατάλληλον πανηγυρικὸν, ὠμίλησε περὶ τῆς μετακομίσεως τοῦ Συλλόγου εἰς τὸ δωρηθὲν αὐτῷ εὐπρεπέστατον καὶ φαιδρὸν κατάστημα καὶ περὶ τῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας Συνελεύσεως πεπραγμένων, ἦτοι α) τὴν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Βρασιλείας Δὸν Πέτρον ἐγχειρίσιν τοῦ διπλώματος ἐπιτίμου Προέδρου τοῦ Συλλόγου μετὰ καταλλήλου προσλαλιᾶς καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ἀποστολὴν τῷ Συλλόγῳ εὐμενεστάτης αὐτογράφου ἐπιστολῆς, ἣν ἐπέδειξε τῇ Συνελεύσει, ἀνηρητημένη ἐν τῇ αἰθούσῃ ὡς κειμήλιον τιμαλφὲς τοῦ Συλλόγου. β) Τὴν πρὸς τὸν Κ. Γλάδστωνα διὰ τῆς ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας ἀποστολὴν τοῦ διπλώματος ἐπιτίμου Ἀντιπροέδρου μετὰ καταλλήλου ἐγγράφου, καὶ τῆς ἐπιμελείας τοῦ Συλλόγου συνταχθείσης, καὶ ὑπὸ 860 Ἑλλήνων τῆς ἐν Κἀίρῳ παροικίας ὑπογραφείσης, εὐχαριστηρίου ἐπιστολῆς. γ) Τὴν πρὸς τὸ Ἑλλῆν. Σχολεῖον Μανσούρας γενναίαν τοῦ Συλλόγου συνδρομὴν καὶ δ) Τὴν σύστασιν τοῦ Μουσείου τοῦ Συλλόγου εἰς ὃ ἀπέστειλαν ἤδη ἀντικείμενά τινα τινὲς τῶν ἐταίρων καὶ τὴν ὑπὸ τῆς εἰδικῆς τοῦ Λαχείου Ἐπιτροπῆς δημοσίευσιν τῆς περὶ αὐτοῦ εἰδοποιήσεως, μεθ' ἣν, κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ Προέδρου, πολλαὶ τινα Ἑλληνίδες καὶ τινὲς ξέναι Κυρίαι καταγίνονται ἤδη εἰς φιλοτέχνησιν καταλλήλων πρὸς τοῦτο

ἔργοχειρῶν, καὶ πολλοὶ Κύριοί εἰσι διατεθειμένοι νὰ προσενέγκωσιν ἱκανὰ καὶ ὠραία ὑπὲρ τοῦ Λαχείου δῶρα. Παρώτρυνε δὲ τοὺς παρόντας νὰ ἐνεργήσωσι δραστηρίως ὑπὲρ τε τῆς Βιβλιοθήκης, καὶ τοῦ Μουσείου καὶ τοῦ Λαχείου τοῦ Συλλόγου. Τέλος, ἀναγγείλας, ὅτι ὁ φιλόπατρις καὶ διακεκριμένος ἰατρός, Κ. Α. Ν. Γούδας, εἰδοποίησεν αὐτὸν, ὅτι ἀνέρχεται κατ' αὐτὰς εἰς Κἀίρον καὶ θέλει ὠμιλήσῃ ἐν τῷ Συλλόγῳ καθ' ἡμέραν καὶ ὡραν δριστησομένην ἐν καιρῷ, προσεκάλεσε τὸν Ἐφορον τοῦ Συλλόγου Κ. Ι. Κόκκαλη ν' ἀπαγγείλῃ ἐκ νέου τὸ ποίημα αὐτοῦ **Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ**, ὅπερ μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ συγκινήσεως ἀκροασαμένη ἡ Συνέλευσις, ἐχειρακρότησε παταγῶδως. Προσέθηκε δὲ ὁ Πρόεδρος ὅτι τὸ ποίημα τοῦτο, κατὰ ῥητὴν τοῦ ποιητοῦ ἐπιθυμίαν, θέλει ἐκδοθῆ προσεχῶς εἰς ἰδιαιτερον φυλλάδιον, πωληθησόμενον ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ ἔσωτερικῷ τῆς Αἰγύπτου Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Τέλος, εὐχαριστήσας τοὺς προσελθόντας εἰς τὴν τελετὴν ταύτην, ἐκήρυξε περαιωμένην τὴν Συνέλευσιν.

Ὁ Πρόεδρος Δ. Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ Γραμματεὺς ΣΤ. ΚΑΨΑΜΠΕΛΗΣ.

Ἡ Ἐν τῷ Παρθενάγωγῳ τῆς ἐν καιρῷ ἑλληνικῆς κοινότητος Ἐορτὴ

Τὴν 2 ἰσταμένον, τὸ ἡμέτερον Παρθενάγωγῳ ἐτέλεσε τὴν ἐπέτειον ἑαυτοῦ ἑορτὴν μετ' ἐκτάκτου λαμπρότητος. Ἡ Α. Θ. ὁ ἅγιος Ξανθουπόλεως, παρουσίας τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος καὶ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου, ἐποίησατο κατασκευαστικὴν δέησιν, μεθ' ἣν τὰ κοράσια ἔψαλον ὕμνον, ποιηθέντα μὲν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς τῶν ἀρρένων κ. Θ. Κωνσταντινίδου, τονισθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ πρωτοψάλτου τῆς ἐκκλησίας, καὶ συνοδευθέντα διὰ τοῦ κλειδοκυμβάλου ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ κ. Δαυεῖδ Ἀντωνίου. Μετὰ τοῦτο ὁ κ. Κωνσταντινίδης ἐξεφώνησε κατάλληλον λόγον, μεθ' ὃν ἐπεραιώθη ἡ τελετὴ ἐν ζητωκραυγαῖς καὶ χειροκροτήσεσι.